ኤረትርየ ሓዳስ

18ይት ሰነት ዕልብ 06 | ኣርቡዕ 05 ፌብርዋሪ 2025 | ዐውል 2.00 ነቅፋ

መጅልስ መርከዚ መ/ወ/ም/ም/ሐ/ኤ/፡ ናይ ሖል ወራታቱ ጌምም

ምጅልስ መርከዚ መሕበር ወጠን ምሔርበት ምስኩናም ሐርብ ኤረትርየ፡ እት ዮም 31 ጃንዋሪ ዲብ አስመረ እትለ ወደዩ እጅትማዕ፡ ናይ ሖል ወራታት መሕበር ጌመመ።

ዲብለ እጅትማዕ፡ መሕበር ለወደዩ ወራታት እብ መጀብ ለዐለ ስታቲብ፡ መቅደረት እቅትሳድ ምስኩናም እግል ትተረድ ለትሸቀ በራምጅ ለዐለ ዶር መሸተርከት፡ ክምሰልሁመ ምስኩናም ሐርብ እብ በርናምጅ አርወሐቶም እንዴ ቀድረው መናበረቶም እግል ለአትሓይሶ ለትሸቀ ወራታት ለወዴሕ ተቃሪር ትቀደመ።

እምበል እሊ፡ መሕበር ዐቦት እቅትሳድ አንፋሩ እግል ልአክድ ለነዘመዩ ተእሂላት ወፍገሪቱ፡ እብ ሐርስ ተዋብ ንዋይ ወንህብ፡ ክምሰልሁመ ተጃረት፡ ባዮጋዝ ውብዐድ ለሐድረው ምስኩናም ዲብ መናበረቶም ለለአርእዉ አትሐያስ እብለ ከስስ ተውዴሕ ትቀደመ።

መሕበር እግል አንፋር ለከስተዩ አብካት ሰሉፍ ወመትቀዳሙ እብለከሰስ እትለ ትቀደመ ተቃሪር፡ ዲብ 2024 እግል 334 ምስኩናም ዲብ ሸቅል ለለአተብግሶም እብ ዓመት ዝያድ 6 ሚልዮን ወ300 አልፍ ነቅፋ ሰሉፍ ክም ተሀየበ፡ ክምሰልሁመ 19.7 ምእታይት ሌጠ ክም ትፈደ ምኑ ተሐበረ።

መስኡል ቅስም ተንዚም ወሐብሬ አሰይድ መሐመድኑር እድሪስ እትለ አስመዐየ ከሊመት፡ አንፋር አርወሐቶም እግል ልቀደሮ ወመራዐየት ወጂበት እግል ልርከቦ ለለአትናይት ወቀይ ክም ገብአ እንዴ አሸረ፡ ለሸቅል እግል ለአተላሌ ሰበት ቱ፡ ኩሎም ጀሃት ሕኩመት ወምሻርከት ሸቅል ዶሮም እግል ልወቅሎ ትፋነ።

አንፋር ምጅልስ መርከዚ ዲብ ደንጎበ፡ እት ዮም 19 ኖቨምበር እብ እስትሽሃድ ለትፈንተ ምኖም መስኡል መሕበር ወጠን ምሔርበት ምስኩናም ሐርብ ለዐለ መምህር ገብረብርሃን እያሱ እት አካኑ ለሸቄ እግል ልትሐሬ እትለ ወደዉ ሕርያን፡ እብ አሳስ ደስቱር መሕበር አሰይድ ፍስሃዬ ተስፋሚካኤል እብ ሶት-ታመት ተሐረ።

ዲብ ደንጎበ፡ ዶር መሸተርከት እግል ልትወቀል፡ ሐዳይስ አንፋር እግል ልትነዘሞ አትፋዝያት እንዴ ገብአ፡ ተምዊል ለረክበ መሻሬዕ እግል ልትሸቄ፡ መሕበር እብ እቅትሳድ አርወሐቱ እግል ልቀድር ለሰዴ ወራታት እግል ልግባእ፡ ክምሰልሁመ አፍረዐት ነኣይሽ ወመጃሜዕ ምስኩናም እግል ልተረድ ወዶሩ እግል ልትወቀል፡ ምንለ አግደ በራምጅ 2025 ክምቱ ተሐበረ።

ምግብ፡ አትፋዝያት ሕርያን እዳርዩን ገብአ

እት አቅሊም ምግብ፡ ዲብ መእንበት ወርሕ ማርስ 2025 ለገብእ ሕርያን መስኡሊን እዳራት ደዋዩሕ፡ መመቅረሐት ሸቅል ወልጃን ደገጊት አትፋዝያት ገብእ ሀለ።

መመቅርሓይ እዳረት አቅሊም ምግብ አሰይድ ዘርኢት ተወልደብርሃን እብ ሰበትለ ሕርያን እግል ኤሪነ እተ ሀበየ ሐብሬ፡ ዲብ 16 ምዴርየት ለህለየ 83 እዳረት ደዋይሕ ወ89 ደገጊት ክም ገብእ እንዴ ሐበረ፡ እብ አሳስለ ፋግር ሀለ ሸሩጣት፡ ዕምርለ ለሐሩ ምን 18 ሰነት ወለዐል፡ ለልትሐረው ሀዩ ዋጅብ ወጠኖም ለአትመመው ዕምሮም ሀዩ ምን 25 ሰነት ወለዐል እግል ልግብኦ ክም ወጅብ ሐበረ።

ለሕርያን እግል ልትዐወት፡ እዳረት አቅሊም ለለአትሐዜ ላላት ክም አዳሌት ለሐበረ አሰይድ ዘርኢት፡ ሰካን እብ ቀልብ ናስሕ ለለአትመቃርሕዎም እንዴ አሌለው እግል ልሕረው፡ ለልትሐረው ሀዩ ለረፍዐወ መስኡልየት ክብድት ክምተ እንዴ ፈሀመው፡ እብ በቃዐት እግል ልሸቀው ከም ልትሰአው አብርሀ።

እተ ሐልፈ ሰኖታት መስኡሊን እዳራት ደዋይሕ እንዴ ገብአው ከድሞ ለጸንሐው ምኖም ለ33ምእታይት አንሳት ክም ዐለየ፡ እንዴ ሐበረ፡ እትሊ አዜ ለገብእ ሕርያን መሳዋት እት ሕሳብ እግል ልእቴ ትፋነ።

እት ደንጎበ አሰይድ ዘርኢት ለልትሐረው አንፋር ሰለስ ደርበት በሀለት ዲብ ክል ደርበት ከ3 ሰነት እብ ዓመት 9 ሰነት እግል ልሸቀው ክም ቀድሮ ምኑ ወለዕለ ላኪን ቃትን ወመመርሕ ክም ኢሰምሕ እንዴ አፍሀመ ሸዐብ ዲብ ሕርያን እብ ሕስር ዛይድ አትፋቀደ።

አቅርደት፡ ተእሂል እግል ሸባብ ልትሀየብ

መክተብ ማሕበር ወጠን ሸባብ ወደረሰ ምዴርየት አቁርደት፡ ዲብለ ትፈናተ መጃላት ወደረጃት ለህለው ሸባብ፡ ምህናት ወአምር እንዴ ከሰበው ርሖም እግል ልጠውሮ ወዲብ ድዋሮም ዶር ሰኒ እግል ልቀድሞ አርድየት እግል ትጥፋሕ ዲብ ሰዴት በራምጅ ከድም ክም ሀለ ሸርሐ።

መስኡለ መክተብ አሰይድ ያሲን መሐመድኖር፡ እግል ደረሰ ወሸባብ ለልትሀየብ ተእሂል ቴክኖሎጂ ኮምፕዩተር፡ ወቲድ ድሽ፡ ከህረበት፡ ኤሌክትሮኒስክ፡ ጀላል ጭግር ወአወላይ ራድኢት አተላለዩ ክምቱ ሐበረ።

እተ ልትሀየብ ተእሂል 112 አንሳት ለብእቶም 227 ሸባብ ወደረሰ ሻርኮ ክም ህለው እንዴ ሐበረ፡ ሸባብ እሊ እብ ድፍዕየት ሕድት ልትሀየብ ለህለ ትእሂል እብ ዋጅብ እግል ልትነፍዖ እቡ ወድዋሮም አሰር ሰኒ እግል ልሕደጎ አትፋቀደ።

ለደርሰው እብ ጀሀቶም፡ ራክባሙ ለህለው በክት ርሖም እግል ልጠውሮ አርድየት እጥፎሕ እግሎም ክም ሀለ እንዴ ሐበረው፡ ዲብ መርከዝ ለልትርኤ መጋድዕት እግል ልርታዕ አትፋቀደው።

ነቅፋ፡ አትሳናይ አግቡይ ረድምየት ልተላሌ

እት ምዴርየት ነቅፋ መጥመጦርለ እብ መዓወነት ቅዋት ድፋዕ ኤረትርየ ወሸዐብ ገብእ ለህለ አትሳናይ አካናት ታሪክ ጀብሀት ነቅፋ፡ ዲብ ድፍዓት ለለአቴ አግቡይ ረድምየት እብ ኬወ ልትሸቀ ሀለ።

ምዲርለ ምዴርየት አሰይድ የቀብ እድሪስ ዲበ ሀበየ ሐብሬ፡ ወራት አትሳናይ ድፍዓት እምበል ገበይ ጣፍሐት እግል ልሰርገል ሰበት ኢቀድር፡ ለበራምጅ ቀደም ሰለስ ሰነት እብ መሻረከት ሙጅተማዕ እግል ልሰርገል ክም አንበተ እንዴ ሸርሐ፡ አስክ እለ ዲብ ድፍዓት ፌደል 'ፐ'፡ ፋርኔሎ፡ ቴስተ ወብዕድ አካናት ታሪክ ለለአቴ አግቡይ ከም ትሸቀ፡ ዲብ ድፋዕ ደንደን ለተአቴ ገበይመ እግል ትትሸቄ ክምቱ አፍሀመ።

ድፍዓት ጀብሀት ነቅፋ፡ ቀደም እለ እብ መቅደረት ሕድድት አትሳናይ ገብእ እቱ ክም ጸንሐ ለሐበረ መስኡል ፈርዕ ዓዳት አቅሊም ቅብለት በሐር ቀየሕ አሰይድ ዮውሃንስ ገብረየሱስ እትሊ ወክድ እሊ ገብእ ለህለ አትሳናይ ወሸቅየት አግቡይ ዲብ አደቃብ ውርስ አጅያል ዶሩ ዐቢ ክምቱ ሸርሐ።

ዲብ ሸቅል ሻርኮ ለህለው ሰካን እብ ጀሀቶም፡ ደፍዓት ጀብሀት ነቅፋ ዕላመት ዐጃይብ ወፈራሰት ሙናድሊን፡ ወአሻረት ሰሙድ ወመትሰባል ሸዐብ ሰበት ቱ፡ ለሸቅል አስክ ተአምም መሻረከቶም ክም ለአተላሉ አከደው።

አፍዐበት፡ ሰብ ጀራዲን ለተአትናይት ፍገሪት ክም ረክበው ሐበረው

ዲብ ምዴርየት አፍዐበት- ሐረስቶት እዳራት ደዋይሕ ኣይጥሐል ወናሮ አንስ ለተአትናይት ፍገሪት ለረክበው ምኑ ዐማር ጀራዲን እግል ልጠዉሩ ክም ከድሞ ሸርሐው።

እት አግዳም ሕሊል ህካኖ ለለዐምሮ ሐረስቶት እዳረት ደዋይሕ አይጠሐል እግል ኤሪነ እተ ሀበወ ሐብሬ፡ እብ ዐማር ጀራዲን ለአንበተት ወራት ሐርስ ዲብ ሰነት 2020 ዲብ ፈዋክህ ክም ጠወረወ እንዴ ሐበረው፡ እተዮም ወጠለብ ዐዳገ መዲነት አፍዐበት ለአተምም ክም ሀለ አፍሀመው።

እተ ባካት ዐግም ምን ልትሸቄ እተይ ሰኒ እግል ልትረከብ ከም ቀድር እንዴ ሐበረው፡ ሰዳይት ማሽነሪ ሰዳይት ወአስማም ባልዒን እግል፡ ትግባእ እግሎም ጠልበው።

ሐረስቶት ናሮ - አንስመ ምን ሐምሌ እንዴ ሐልፈው ዕጨይ ተመር ፍገሪት ሰበት ረክበው ምኑ፡ እበ ገበይ ፋይሐት ክም ለአተላልው እንዴ አከደው፡ መታብዐት ሰብ መቅደረት ሐርስ ወኅማት እግል ኢትትፈንተዮም ተሐሰበው።

ህቶም እንዴ አትለው ጀርቤ ፈዋክህ ብዕድ መ ወዱ ክም ህለው አከደው።

ውዛረት ሐርስ፡ ጌማም ሽቅል ትወዴ ወእግል ስታት ሐዲስ ትዳሌ

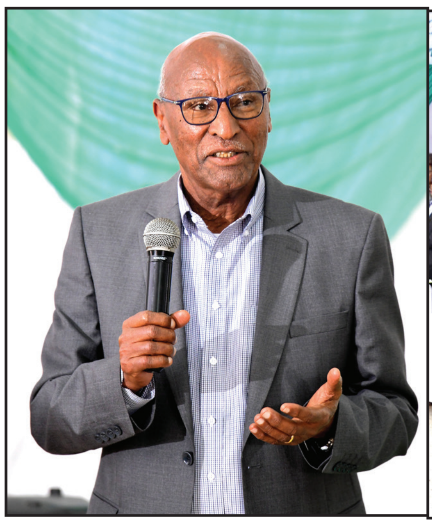

ውዛረት ሐርስ፡ ወራታት ሰነት 2024 አቃሊም፡ አቅሳም ወአፍረዐተ እንዴ ጌመመት፡ ስታት ሰነት 2025 እግል ተአፍግር ለሀደፉ እጅትመዕ፡ ምን 29 አስክ 31 ጃንዋሪ ዲብ አስመረ ወዴት።

ዲብለ ወካይል ሰብ-ሸርከት ዐማር ለሐድረው ዲቡ እጅትመዕ፡ ፈድል ከረም ቅዝር ወሽቅል ሐበር፡ ዮም ዓመት ምን ተሐረሰ ዝያድ 414 አልፍ ሄክታር ምድር ቀሪም፡ ቅርጡዋ ዝያድ 38 አልፍ ሄክታር፡ አዝርአት-ዜድ ሐድ 60 አልፍ ሄክታር፡ ለፈይሐ ምድር ህዬ ኣካል ክም ትዘርአ፡ ወእተይ ህዬ ምስለ ሐልፈት ሰነት ዲብ ልትመጣወር፡ ናይ 138 ምእታይት ዐቦት ክም አርአ ተሐበረ።

ዐማር ሐምሌ ወፍሬታት እበ ከሰስ፡ ምን ሐድ 4,800 ሄክታር ዝያድ 67 አልፍ ቶን ፈዋክህ፡ ምን ዝያድ 14 አልፍ ሄክታር ህዬ ዝያድ 182 አልፍ ቶን ሐምሌ ክም ትረከበ ተውዴሕ ተሀየበ።

እንታጅ ሐሊብ፡ እብ ሰበብ ሕዲነ ዐለፍ ንዋይ ወኢረኪብ ምድር ዐለፍ መትቀዳም ክም ይአርአ፡ ዲብ እተይ ቤጭ-መ ሽቅል-ትሩድ ክም ለአትሐዜ ዲብ ልትሐበር፡ እተይ መዐር ላኪን፡ ምስለ ሐልፈያ ሐምስ-ሰነት ዲብ ልትመጣወር ወሱክ ክም አርአ ተአመረ።

ምን ለትቀደመ ተቃሪር፡ ዲብ ግረህ ወሐስያቱ እብ ዓመት ዲብ ሐድ 53 አልፍ ሄክታር ለገብእ ምድር-ቀሪም ወራታት ሕፍዘት ማይ-ወትርበት፡ ዲብ ሰስ-አልፍ ሄክታር ህዬ አትሳናይ ክም ገብአ፡ ወዲብ ረአስ እሊመ፡ ኦሮት ሚልዮን ምትር ምክዐብ አሽርዓት ክም ትሽቀ ወሐድ 100 አልፍ ምትር ምክዐብ አትሳናይ ክም ገብአ ዲቡ፡ ክምሰልሁመ 24 ከዛናት-ንአይሽ ዲብ ልትሽቁ፡ 22 ከዛን ዲብ ሽቅል ክም ህለ ተሐበረ።

ዓፍየት ንዋይ እግል ትደመን እበ ገብአ ካድም፡ እግል ዝያድ ኦሮት ሚልዮን ንዋይ ፍድኢት ክም ተሀየበት፡ ዐደድ ሕማማት ወሞት ህዬ ሰኒ ድሁር ክም ዐለ ዲብ ልትሐበር፡ ዐምበጠ-ሰቦት ወዕጨይ እግል ራቀቦት ዲብ 770 አልፍ ሄክታር ታያን ክም ገብአ፡ ዲብ ዝያድ 34 አልፍ ሄክታር ለርሕቡ ምድር ህዬ መራቀበት-ሽቅል ክም ገብአት ተአመረ።

ዲብ እሊ እጅትማዕ፡ ወራታት ከደማት ቀዋኒን ወመራቀበት፡ ብሑስ ሐርስ፡ ላባራቶሪ ዓፍየት ንዋይ ወብቅል፡ እዳረት ወማልየት፡ ከደማት ቃኑን ወአዲት፡ ስትራተጅያይ ንዛም ሐብሬ ሐርስ፡ ጠወሮት መቅደረት አዳም፡ ክምሰልሁመ አትፋዝዖት ወሐብሬ ለሽሬሕ ተቃሪር'መ ትቀደመ።

መሻርከት ህዬ፡ ትትሽቄ ለህሌት ብንየት ትሕትየት ሐርስ ወእብ ፍንቱይ ከዛናት እት ዐማር እግል ልውዐል ወሐዞቱ እግል ትትቀየም፡ ሰብ ጀራዲንመ እብ ጣቀት ጸሓይ ጀራዲኖም እግል ለአስቱ ሰዳይት እግል ትግበእ እሎም፡ ሐቆ እተይ ለህሌት ሀመሌ ምድር እግል ትትሸነክ ሰኒ እግል ልትሽቄ ዲባ፡ ጠቢዐታይ አግቡይ ሐርስ እግል ልትደቀብ፡ ተዋብ ደወርህ-አፍያት እግል ልትሰጀዕ፡ ወእት ሔዋናት ለገብእ ወራታት ብሑስ እግል ልተረድ ለልብል አረእ ወብዕድ ፌናታት ቀደመው።

እተ መናሰበት፡ እት ዐውቴ ንኢሽ ወመክሰባይት ገርሀት ዶር ሰኒ እግለ አውፈው 100 ሰብ መቅደረት ወመመቅረሐት ሽቅል፡ ክምሰልሁመ አቃሊም ወምዴርያት እግሎም ጀዋኣዝ ተሀየበ። ወእብሊ፡ እት ኩለ ወጠን፡ አቅሊም ምግብ አወላይ፡ ወምን ኩለን ምዴርያት ዐድነ ህዬ፡ ምዴርየት በሪኽ ሰልፋያት እንዴ ገአት ጃእዝት ነስአየ።

ወዚር ሐርስ አሰይድ አረፋይኔ በርሄ ዲበ አስመዐየ ከሊመት ካቲመ፡ ተቃሪር ሰነት 2024 መቀየሰ ለቡ ወእት እንታጅ ለአተንከበ ምን ገብአ ሐምዴሁ እት ቀድም፡ ሀደፍ "ደማን ወቅዘእ ለበ ሙነት፡ እግል ኩሉ ወዲብ ኩሉ!" እግል ልትሰርገል ዶሮም ለቀደመው ዲብ ለሐምድ፡ እት ሰነት 2025 በርናምጅ ንኢሽ ወመክሰባይት ገርሀት፡ ምስል ተዋብ ደወር ወቀፎታት ሰሙይ እግል ልትጨመር ከልሄርር ትፋነ።

ኤረትርየ ሐዳስ

ክል አርቡዕ ለትጠ'በዕ ጀሪደት

<u>መዳልያይ፦</u>
- መሐመድ እድሪስ

ለይኣውት ወአርተያት
* ዘህረ ዐሊ
* ፋጥነ ኣድም

ተለፎን፡ 121797/07121322
ፋክስ፡127749፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247

<u>ተውዝዕ ጀሪደት፡</u>
ተለፎን፡ 163471-0758845
<u>አትአመሮት፡</u>
ተለፎን፡ 125013፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

ምህሮ አዳላይ ነብረ ለደርሰው ሽባብ ልትደሐሮ

እት መርከዝ ተእሂል ከዕላይ፡ አግቡይ ሽቅየት ነብረ ወሕድርኖት እብ ፍዕል ወሽሬሕ ለደርሰው 91 ነፈር ውሕዳት ቀያደት ምውዳቅ ጽሓይ ወሸርከት ብነ ሰገን ዲብ ዮም 31 ጃንዋሪ ትደሐረው።

ለእብ ውዛረት ዐመል ወመንገፎ እጅትማዕየት እንዴ ትነዘመ እብ መዓወነት ውዛረት ሰያሐት ወሸርከት ብነ ሰገን ለትሀየበ ተእሂል፡ ዲብ ሜርሒት ትጃረት፡ መፋሀመት፡ ከብቴ ጋሽ፡ አግቡይ ጽብጠት ቤት ወእዳረት ከሺነት፡ መራቀበት አዳላይ ነብረ ወስተይ፡ አግቡይ ሽቅየት ፈርያት በሐር ወአግቡይ አዳላይ ለትፈናተ ጅንስ ነብረ፡ እተክምሰልሁመ መትነፈዕ ኣላት ከሺነት ወቀመማት እቱ ለተንከበ ክም ዐለ፡ ሼፍ ፍስሃዬ ጸጋይ ወወኪ'ለ ትደሐረው ሐበረው።

እት ውዛረት ዐመል ወመንገፎ እጅትማዕየት ሙዲር ቅስም ሽቅል አሰይድ ወልደዬሱስ ኤሊሳ እብ ጀሀቱ፡ ዶር አምር ወምህነት ብቅዕት ለትዐንደቀ መዋጥን ዲብ ብነ ወጠን ሐዞቱ ውቅል ሰበት ተ፡ ውዛረት ዐመል ወመንገፎ እጅትማዕየት ምስል ሰብሸርከት ጅሃት እንዴ ተዓወነት ተእሂል ምህናት ትነዝም ክም ጸንሐት ወተአተላልዩ ክም ህሌት እንዴ ሐበረ፡ ለደርሰው ዲብ ንዛም ሙነት ተቅዩር እግል ልምጸእ እግል ልክደሞ አትፋቀደ።

ወዚረት ሰያሐት አሰይደ አስካሉ መንቀርዮስ ወቃእድ ቀያደት ምውዳቅ ጽሓይ ብርጋደር ጀነራል እዮብ ፍስሃዬ ህዬ፡ አግቡይ ሽቅየት ነብረ ወሕድርኖት ምስል ዓዳት ወመንበረት መጅተመዕ ወመንበሮ አዳም ዕላቀት ለበ ምህነት ክምቱ እንዴ ሐበረው፡ ለደርሰው ለከሰበወ ምህነት ዲብ መንፈዐቶም ወመንፍዐትለ መአሰሰት እግል ለአውዕሎ አትፋቀደት።

እት ደንጎበ፡ ለደርሰው ሸሃዳት ወምን ሰነኖም ለፈደበውመ ጀዋእዝ ነስአው።

እት ከረን፡ መአሰሳት እብ ቃኑን ወንዛም እግል ልሽቄ ልትከደም

እት መዲነት ከረን፡ ለህለየ መአሰሳት ትጃረት፡ ቃኑን ወንዛም እት ለሐሽመ እግል ልሽቀየ ልትከደም ክም ሀለ ትሸርሐ።

እት እዳረትለ መዲነት መስኡል ንዛም ወቃኑን አሰይድ ክብርኣብ እንድርያስ እግል ኤሪነ እት ሀበየ ሐብሬ፡ እብ ገበይ ንዝምት ወእብ አትሀማል መራቅራበት ክም ትገብእ እንዴ ሐበረ፡ ዲበ ሐልፈት ሰነት 1,282 መአሰሰት ምን ተሐዚር አስክ ደብእ ለትበጼሕ ምስዳር ክም ትነሰአት እተ አብርሀ።

እብሊ ህዬ፡ ናይ ነዳፈት፡ አዝበዮት ብዳዐት ባውዘት፡ አንቃስ ሚዛን ባኒ፡ አዝበዮት ምን ትተመነ ዐውል ወልዐል፡ ፌስታል ለጸንሐ ምስለን ወብዕድ ነቃስ ለትረከበት እተን 758 መአሰሰት፡ ዝያድ 883 አልፍ ነቅፌ ቅራመት ክም ገብአት እተን እንዴ ሐበረ፡ ለዛህረት እግል ትንቀስ ፈሀም ሰብ መአሰሳት እግል ልዕቤ ልትከደም ክም ሀለ አፍሀመ።

አሰይድ ክብርኣብ እት ደንጎበ፡ ለልትርኤ ነዋቅስ እብ መራቀበት ዐሳክር መዲነት ሌጠ እግል ልትከረዕ ሰበት ኢቀድር፡ ሸዐብ እግል ልትዓወን ትላከ።

ዐብደላ መ/ዐሊ. (መዐልም)

ምን ሰኣል ዐስር ሖል፥ ፈጅአት ሐቴ ዶል

(2ይ ክፈል)

ዓላብ ሰኖታት 1977 ቱ ለአርኤ ለዐለ። ሜዛን ሒለት ዐስከርየት 80% ምን ወጠ'ነ እት ሐንቴ ካፈት ሰውረት እት ለአቴ ገይስ እቱ ለዐለ እዋን፡ ብሸራት ተሕሪር ምድን ወብሩር ቱ ለዐለ። ብሸራት ተሐሪር ምድን ወብሩር እብ ቅሮረ ለአስተብዬት፡ እግል ዓስመትነ አስመረ እብ መቃትሊን ሰውርዩን እንዴ ሓሰረት ወሐየጠት፡ ፍግረት አርወሐት ዌረት ምን ሕልቅም ውጾዕ እግል ትፍገር እት ለሐንርቅ፡ እት ቀርቀረት ልትጸበሮ እቱ ለዐለው ወክድ ቅሎዕ ጽብሕ ምድር ሐቆ ላሊ ትክ አኑን፡ ታመት ብሸረት ተሕሪር አስክ ትትበጽሕ ሎሃተ! ለትበሀለት እቱ ተ። ሰአየት እት ዋቅዕ፡ ወሕልም እት አማን እግል ልተርጀሞ ሕድቲት ታርፈት ምኑ ለዐለት እዋን ቅሎዕ ፈጅር ቱ ለዐለ። ዌራይ ሸሃደቱ ቲቢን ወኢቲቢን ሀዬ ብዞሕ እት ሀላግ ለካሬ ቴለል እንዴ ገብአ ለልትርኤከ ኢኮን። በስ ለምምህም ጋር ላኪን አርየሞት በትኩ ምን ጣህረት ስያደት ቱ ለዐለ። እተ ወክድ ለሀይ ቱ እብ ክእኒ ልትሐሌ ለዐለ፡ "ቅሮረ ወነቅፈ ወሳልስ አፍዐበት፡ እላተ ሰውረትነ እት ክሉ ተዐወተት!" ተን ልብለ ለዐለየ ኤረትሪያት አዋልድ አንሳት፡ ፈርሐተን እብ ዐውቴ ሰውረት እት ሸርሐ፡ ወእብ ውጽዔ ወመትፈላል አባይ እት ቀርደ። እተ ገብአት መናሰበት ህዳይ ወሕጻይ እግል እሊ. ለሐን እሊ. እት ለአዛውራተን ልትሰምዐ ለዐለየ።

እሊ. ኮን ግርመቱ እት ጽብሕ ምድርተ ለትትበየን እግልከ። አቡነ መሕሙድ ወድ ዕመር እሊ. በሀል እሊ. ለልአትራሸድ፡ እት ክል ፈጅር ሐቆ ሰላት እስቦሕ ወቀደም ሰላት ለክል ዶል፡ እት ፍንጌ ክልኤ ለቤቱ ለዋዲሁ ክዋናሁ ምድጋሁ ሐቀለ አትሳወረ፡ ተሊለት እብ ጽብሕ ምድር ለትበሸር ወእግል ኬልቃይ እሊ. እቱ ህሌነ ኮን ሐምዴ ወሸክር ለተአበጽሕ ቱ ለለአሰምዕ ለዐለ። "ያፈታሕ፡ ያዐሊም፡ ሐሊም እንተ ወከሪም" ሐቀለ አቀደመ፡ እግለ ዕለታይት ደዓሁ፡ እንዴ አትለ፡ "ሸር ዌራይ፡ ድራሩ እት ግራይ ጸሩ ለለሐዜ ክልአነ። ሸር እብን ሓሰድ እት ስኩባም ወሀሙላም ወግረ ምነ አንግፈነ። ያሞላይ! አባይ ኖስከ ካፍሁ እንተ ምን ሸር ሓሰድ ኖስ ወሑ ሰልመነ። ሐቅ ሐቅ ቱ! ክል ዶል መስከበ እት ረዋሺን ትወድየ ከእት መዋቅል ተአሸንነ።"

ባድያይት እት ሸፍረ ዓይረ፡ ወዓይረት ሰላመት ሸፍረ ምን ጽልመት ላሊ. እብ ቅሎዕ በኪት አትምመ። ዝሉም ሐቁ አርትዑ፡ ወዛልም ሜዛን ዐድል ምንለ ሐቅ ኖስከ ለተአምመ። እለ ደዐ እለ፡ አቡነ መሕሙድ ወድ ዕመር እት ፍንጌለ ክልኤ ለቤቱ ዋዲሁ ለዐለ ምስግዱ እት ክል ፈርዱ ለደጋግመ ለዐለ ልምድት ደዓሁተ። እትለ ለእግለ ዘክርነ ሰነት ዎሮት መዋጥን አቡነ መሕሙድ ወድ ዕመር ለልትበህል ምን ሸየም ወሰብ ገጽ ድዋራት ጉብጉብ ወአፍዐበት ላቱ፡ እብ ርዕዮ ወሐርስ ልትናበር ለዐለ፡ ምን ክልኤ ለአንሱ ሐቴህን አመት ውላደ አምር ሰበት ዐለ፡ እግለ መደወር ሸከሙ እት ጣስሰ፡ ወለ ምን ጀሀት ቅብለት ወኣውለት አክል አሕድ መርበዩ እንዴ ኢልትፈረግ ጠሰሰ ለዐለ ሸሜላይ ሐዋን፡ እግለ ክሉ ፈትዩ ገጽ አቡነ መሕሙድ እንዴ ፈሬ፡ ህቱመ ክምሰለ እግለ መለምለ ዕጨይ ወድየ ለዐለ፡ እግለ ሐደበትለ ዕመቱ ለሸለሸለ እት ሸርፍ ዝያድ ክሉ ልባሱ ወገኖበቱ በክት ተራወት ለትህየበየ ትመስል ዐለት።

አቡነ መሕሙድ ወድ ዕመር ቀደም መትፈራጅ እሲቱ፡ እት ደሚሩ ለቆቅሱ ልእከት ፈዳቢት ለቡ ሸዑር እቡ ልሸዕር ዐለ። ክምእኒ ቱ ልብል ለዐለ፡ "አቤ! ግድም ረቢ. ዳግመ ለቤለዩ ዳግመ፡ አነ ወድ ዕመር አነ! ወአንጎጋይ እምብል። እሊ. ምድግ ለእት በርሀቱ ነአበርህ ወእንሰሕን ለህሌነ ሚ ኢልትሰሜ። ምድግ ገቢል ምን እንብሉ ሀዬ፤ ኢፋልከ ለልብለነ ህለ ገብእ፤ ወለ ፈጋይር ኒበሉ ገብእ፤ ህታመ እት መዓይር ቃርባም ምነ ህሌነ እንዴ ኢኮን፡ አነ ወድ ዕመር አነ!" በልሰ እቶም ከዘን ቤለ አቡዬ መሕሙድ እግለ መደወር ሸከሙ ለሐት ሐቴ ሺብ ኑፉር እቱ ለዐለ እት ጣስሰ ወረዋስሰ። እብ ደሚሩ ሀዬ፡ እት ሰጅላት ፈቃዲቶ ናይለ ሐልፈ ሰኪን ወመዳግሙ እት ተውቅ ወተምስ። ላመ ልትሰአሎ ለዐለው ሰነኑ ወሐዉ እት ወድ ርሑ ኢኮን፡ እት ውላዶምመ እብ ሕሸመት ልትሰአሉ ሰበት ዐለው፡ እብ ክእኒ በልሰው እቱ፥ "እህህ! እንተ አብ መሐመድ መሕሙድ በህልከ ወአልባብከ ብዞሕ ቱ፡ እንታዲ ግድም አተንበሊት ሰሜተ እብ ለኢትሰኣልነ ንፉዝ አስኮም እት ልትወለብ፡ እብ ክእኒ በልሰ እቶም። "ዐፎ! ወሀ ጀለ! አነ ወድ ዕመር!" እት ልብል፡ ተፍኪሩ እበ እብ ከያሉ ለአትዋርዱ ወለአትቃውሩ ለዐለ ተየልል እት ሸሬሕ እግሎም። እንዴ አትለ ሀዬ፡ ክምእኒ ቤለዮም። "ሓምድ ቦሉ ሕሙድ ዮም ወፈንጎሕ ልግበእ ወልዬ ሓምድ! እላተ ሓለትነ ምነ እቱ ዐልነ ተየልል ወለ እብ ወሪድነ ጻብጥነ ለዐለ ዌራይ እብ ወሪዱ እንዴ ጸብጠ እት ሓለት ፍራቅ ወፍራጥ ባጽሕ ለሀለ። እሊ. እሉ ትርኡ ቱ ዮም ወፈጅር ልብል ለሀለ። "በደል ሕነ እንፋርጥ ወእንራግጽ ዐልነ፡ ህቱ ኢኮን ፋርጥ ህለ" እት ልብል ሰሜት ወልዱ ሓምድ ሸርሐ እግሎም። እንዴ አትለ ሀዬ፡ "ላመ እብ እንትሳራቶም ንትለወቅ ለህሌነ መናድሊን ለእግለ ልስሕኖ ለህለው እሳት ምድጋሀ ለከረ እግሎም፡ እምበል ሓምድ እድርስ ዐዋቴ ወድ ፋይዶም ሚ ኢኮን አነ ወድ ዕመር! ሓምድ ምንዲ እንብሉመ ዮም ተ ኢኮን አምዕል ሰሜቱ። ሰሜት ፋርስ ሀዬ፡ ፋርስ ልትሰመየ ራፍዐ ልግበእ አነ ቀልዕ አነ!" በልሰ እቶም፡ ከእግል ሸዑሮም ልራቅብ ሓዚ. እት እንቱ አትቃመተዮም። ህቶመ እብ ዎሮት አፍ እበ እግሉ ለአትዋይን ለዐለ ተየልል እት ልትፈከሮ፡ በዐል ገጸም ወሰሙይ ሸፍሮም እብ ግብአቱ፡ እብ ሕሸመት ወፈተ እብ ዎሮት ንሳል እብ ክእኒ በልሰው እቱ።

"ሰኒ አማንከ ኢኮን ገብእ! አብ መሐመድ መሕሙድ። ራፍዐ ልግበእ ሓምድ ምንዲ ትሰምዩ ሰሜት ኬሩ ትግበእ እግሉ ወልርፈዐ። ክመ እግለ ትቤ ሕሙድ ዮም ወፈንጎሕ ልግበእ። እግል ሰሜት ወድ ዐዋቴ ወድ ፋይዶም ምንዲመ ተአወርሱ ተአስትህሉ። ህቱመ ምን ዔጻትከ ማጽእ ገብአ ምንዲ ገብእ ቶቤነ እት ረቢ. እንዴ ኢኮን፡ ኢለሐምቅ ወኢልትከረም። ፋርስ ዐድ ወከደን ሌጣ ገብእ ሸክመ አለበ እለ" በልሰው።

አቡነ መሕሙድ ወድ ዕመር እብ ጠቢዐቱ፡ እግለ ቅብላቱ ለበልስ ልብቱ ለከሬ እንዴ ኢኮን፡ እብ ህግየ ዐቢ. ልግበእ ወንኡሽ ኢ.ጋድኡ። ክልኢቶም ክምሰል በልሰው እንዴ አትለ፥ "ኣሚን ኣሚን ውላድክም ልትገበል እትክም። ሓይሳም ወፈዳብያም ኖስክም እንትም ምንዲ ገብአክም እግልዬ ትትባልሑወ ለህሌክም። ወለአስሌሕ እግልነ ወእግልክም እብ ሕበር። ሐሬ ሀዬ ሓይሳም ኖስክም እንትም ቱ። እንትም ሐቆ ዋፈቅም እተ አናመ እበ እግለ እቤ እትሐበን ወእሸንን። ለትወለደ ሳሌሕ ልግበእ ሌጣ። ቀደም መትወላዱ ገቢሉ ሕሉል ወውጾዕ ሰበት ዐለ፡ ወእበ አዜ ምስል መትወላዱ እንርእየ ለህሌነ ሓለት መትቀዳም ወነስር እበ እንዴ አመስመስናቱ እንዴ ኢኮን፡ ህቱ ዲ እትሌሀ ኢሻረከ ወእትለ። መስተቅብል በክቱ እንዴ ሰነ ከእት ታመት ሕርየት ለገናድል ሊደዩ ዐምሳት ለትወልደ፡ ወሕክም ለፈርደ፡ እምበለ ከልቁነ ደልየን አለቡ እንዴ ኢኮን፡ እለ እም ዕያል ሕጻን ወልደት ምንዲ ገብእ፡ ሓምድ ወሰሜናሁ። ያረቢ. እብ ሰላመተ እት ሕቅፈ ሀበ። ሸንሂት መክሉቅ ተ ለሕንቁቅ እት ሞላሁ እንዴ ኢኮን፡ ክሉመ አንስ ወተብዐት ምን እንዴ ፋረገዩ" እት ልብል ሀዬ፡ እግለ ሸንሂቱ እት ሸሬሕ ሐቆ ሰላመት እም ዕያሉ፡ ምነ ረቢ. ቀስመየ ወኬን አንስ ወተብዐት እንዴ ቤለ፡ እግል ለአትሃርብ ክምሰል አለቡ እብ በሀሉ አርወሐቱ ለአትዐግብ ዐለ። ረቢ. እግለ ጣይዑ ገብሩ ትምኔቱ ብዞሕ ኢ.ከልኡ። ሞላይ እንዴ ወደ ወውዳደ ከእሲት አቡነ መሕሙድ ሕጻን ወልደት።

እሊ. ሕጻን እሊ. አምዕል ሰማየቱ፡ ምን እግል ልትሰሜቱ፡ አብ ፍላን፤" እት ልብሎ ትሰአለዉ. ሐዉ፡ ሰነኑ ፈተቹ። እሰልፍ እብ መትዐጃብ ወመትፈካር ሰኒ ሐቀለ ትሰሐቀ እግሎም፡ እብ ክእኒ በልሰ እቶም፡ "በዲር ላቱ ዮመቴ ምን ሰሜት እሊ. በዐል በክት ወብሶት ውሉድ ለሀለ ዕንቃቅ ወኢትሰአልኩኒ። ሰሜቱ ኖሰ ማርሐት እግሉ ህሌት። እብ እለ ወሌሀ ሰሜቱ ሓዚ. ጋብአት ይህሌት እግል ኢተአብለዐነ፡ አስእለነ እንታዲ ተሕሪር ምድን ወብሩር እግል ቲበሉ ኢ.ገብአከ ምንዲ ገቢእ። ሰኣልነ ሀዬ እብ ሰኣል እት ነሐርነ ኢትብለሱ እግልነ" በልሰው እቱ ከየም አተንሰዮት በሊ.ሱ ገብአው ምን ሐዲስ።

አቡነ መሕሙድ ወድ ዕመር እተ እት ዐድነ ለዐለት ሓለት ሰያሲየት እብ ፍክሩ ምን እንብትብተቱ እት ዕምር፡ አስክለ እተ ሰነት ለሀ ልትጋየስ ለዐለ ተየልል ወባጽሑ ለዐለ ትጠዊራት ዐስከሪየት ወሰያሲየት፡ እብ ፍክሩ እብ ሐት ሐቴ ክምሰል ተሸበሐቱ አትዋረደዩ። ዶል አሕዛብ ሰያሲየት ወዶልመ ሓር መትአንባት ግድለ ክፈሕ መሰለሕ፡ ወዲቅ ወቀኒጽ መትደንጋር ወመትቀዳም እብ እጃቢያት ወሰልቢያት ምስሉ ዐርገ ወትከረ እት ወድነ ግድለ። ክል ሐቴ ከእብ ዕሰ ከየለየ። እግለ መብዝሑ ዶል ምን ረአሱ ኢ.ፈንትየ ዕመቱ እት ረዋስሰ ወረአሱ እት ነክንከ፡ ሐቆ መደት ህቱ ብዝሕት ተ ለኢ.ቤለ ወእግለ በሊ.ሱ ልትጸበሮ ለዐለው ሰነኑ ወቅት ሰኒ ረዩም ለትርኤቶም ሐቀለ ጸንሐ፡ ምነ እግሉ ተልትል ለዐለ ዝክሪያት እብ ሻፍግ ክምሰል ሞላይ" በልሰ እቶም፡ ከአስክለ እትለ አካንለ ስማየት መጽአ ለዐለው ክልኦት ሸያብ አትቃመተ ምኖም።

ሰኒን ክታሩ አተላለ፡ እንትሳራት ሰውረት ምስለ እተ ወክድ ለሀይ እት አቶብየ ልትርኤ ለዐለ መትዐዳይ ሕክም አባራት እምብራጦርየት አቶብየ፡ ምን ንዛም እምብራጦሪየት አባሪት መትዐዳዩ እት ንዛም ዕስከሪ ደርግ ቱ ብዱል ለዐለ። ምን ክትል አሜሪከ እት ክትል እትሓድ ሶቬት ልትዐደው ቶም ለዐለው። እብለ ሀዬ፡ በደል ሄራር ረአስከ ቀደም እንስሓብ ረአስከ ሐር መጽኡ፡ በደል መዐነዊያት ውቁል እምበለ እት ዮም እት እንቱ ሓለት ፈጅር ለአትወይን ለዐለ ሜርሓይ ተንዚም ጀብሀት ሸዐብየት እግል ተሕሪር ኤረትርየ፡ ሀጎጋይ መዐነዊየት እት ደሚር ክል መዋጥን እግል ኢ.ልእቴ ትፈርሀ። ላኪን እብ ፈድለ ረሺደት ቅያደት፡ ወምሐርባይ መናድል እተ ወክድለ ሰድት እብ ረህት፡ ወሕላሌ፡ እብ ዐውቴ ፈጅር ለበሸር ረዩም ኤታን ፋግር ዐለ። እግለ ረዩም መሳፋት ለዐውል ቃሊ. አርወሐት ወምምተለካት ድፎዕ እቱ ለዐለ፡ ምን ሐዲስ ዐውል ቃሊ. እት ልትደፈዕ እቱ፡ ረአስከ ሐር እንስሓብ ምን አፌት ዓስመትነ አስመረ፡ አስክ ግረ እግል ለአቅብል ለትቀስብ ሓለት ድሩሪየት አጅበረት እቱ። እብለ ሀዬ፡ ቃሊ. ተበን ትሰአለ። ተንዚም ልግበእ ወጀማሂሩ "ሐቆ ጽልመት ዮም፡ በርሀት ፈጅር ህሌት" እት ልብሎ ቶም፡ በደል ምስለ ለሀገጉ ለዐለው መዐነዊያቶም ለአወድቀ፡ ዕንዳቄሆም እንዴ ሰደው፡ ክምሰል አርወሐቶም ትጋለደው። ስብእነት፡ ኤማን፡ ተሐዲ፡ በታከት፡ ሰሙድ ውቁል መዐነዊያት ክል ዶል ለእቡ ልትሌለው ስቅራቶም ቱ ለዐለ።

ሓለት ሜዛን ዐስከሪ መትወቃል ወመትደሃር፡ መትቀዳም ወመደንጋር ሰውረት እት ወድነ ቅታል ወዐስከርየት እት ወቅት ሐጨር ካልእ ሓለት ትቀዩራት አርኤት። ሜዛን ዐስከርየት ምን ሰውረት አስክ ዌረት አቶብየ እት ልትደለል መጽአ። አቶብየ ክትል መዐስከር ሐዲስ እት ሐንቴ ክትል ወጽላል ከሌብ እትሓድ ሶቬት ገብአት። "ሰኒ" 'ሰኒ" ልብሎ ቂመት ሰኔት ለኢ.ለአምሮ ዌረት ወዚምተት ሕካም አቶብየ። "ክትልክም ህሌነ" እት ልብሎ እተ አውቃት ለሀይመ "መንባነ እት ሐንቴ ክትልከ ህሌነ" እት ልብሎ፡ ክሉ ዔራይ ሐጻይን አርቦ እት ረአስ ገቢልነ ጀምዐዉ። ለሃድእ ወጽሩይ ለዐለ ጀወ ወምድረ፡ ዕሳስ ወተናን አስለሐት ክምሰል ገብእ እበ ትትቀደሮ ተሐት ወለዐል እግል ልትገናበው አንበተው። አድብር ከበሰ ወሳሕል፡ ጋድሞታት በርከ ወሰምሀር ሸማሉ ቅዱይ በደል ዐለ፡ ቃሬት ወባሮት ሰገ ጥራይ ለተአበሸለ ክምሰል ጼኔ ወደዉ። አረይ ለገብአ አረይ እት ገብእ፡ ለተርፋመ መንበሮሁ ክምሰል ትትሐምረግ ወደው። ጭሪት ወቅዲት ሐቀለ ሰላመ ሞዳይነ ትሐምረገት ምን አየ እግል ትትረከብ።

ሸሂድ ሓምድ መሕሙድ (ሓምድ ቀዬሕ)

ሳልሕ ገመ

ስወር፡ አቤል በረኸት

ወራታት ተዕሊም ምዴርየት ባርንቶ

እተ ለሐልፈ ወክድ አስክ አቅሊም ጋሽ-በርከ እንዴ ተሐረክነ ቴለል ተዕሊም ምዴርየት ባርንቶ እግል ንድሌ፡ ምስል መምህር ዳዊት ከላለ ኩሉ መስኡል ተዕሊም ምዴርየት ባርንቶ ሃድጋም ዐልነ። ታምም ጽበጥ ህድግነ ህዬ ዲብ እለ ናይ ዮም ጥብዐት እንቀድሙ እግልኩም፡ ቅራአት በኪተት።

ስኣል፡ ዕሙማይ ከደማት ተዕሊም ምዴርየት ባርንቶ ለከሰሰ እግል ትወዴሕ እግልነ?

በሊስ፡ ከደማት ተዕሊም ምዴርየት ባርንቶ ዶል እንርኤ፡ 16 እዳራት ደዋሒ ህለየ። እት ክለን እዳራት ደዋሒ ምን ክልኤ አስክ ሰለስ መዳርስ ህለየ። እሊ ህዬ ምን ረውደት አስክ 11 ፈስል ለህላቱ። ረውዳት 11፡ መአንብታይ 25፡ ምግባይ ደረጀት 9፡ ወካልኣይ ደረጀት 2 መዳርስ ህለየ። ዲብ መአንብታይት ደረጀት እብ 4 ሀገጊት ለአደርሰ። እብ ትግርኛ 5፡ ናረ 3፡ ዓረቢ 1 ወእብ ኩነመ ህዬ 23 መዳርስ ህለየ። ምስል እሊ ምን 1ይ-3ይ ለልአደርሰ መዳርስ ምህሮ እግል ዐባዩ፡ 1160 ለገብእ ናይ ለሐልፈት ሰነት ደረሰ ዐለ። ዲብ እለ ሰነት እለ ህዬ እንቡት ሰበት ኢህለ ለዐደድ ልሰዕ ኢትጀምዓኒ። ናይ ዐረዮ መ 7 ኑቅጠት ዲበ ለደርሶ 425 ደረሳይ ዐለው።

እሊ መዳርስ እሊ እብ ደረጀት ብናሁ ዶል ልትርኤ ሰለስ ደረጀትቱ። ዲብ ዳሳት ለልአደርሰ 11 መድረሰት፡ ዲብ ዳሳት ወብነ ለልአደርሰ 7 መዳርስ ወዲብ ብነ ሰኒ ለልአደርሰ 19 መድረሰት። ለበዝሐ ደረሳይ ናይ እለ ምዴርየት ክልኤ ስልሲት

ለገብእ ዲብ መዳይን ደርስ ለህላቱ። ሰበብ እሊ እብ ሖዴነ ወጭብ መዳርስ ብዙሕ መሻክል ሳድፍ ህለ። ዲብ መአንብታይት 3800፡ ዲብ ካልኣይት ደረጀት መድረሰት ቢሸ ምን እንርኤመ 4400 ደረሳይ እንዴ ትከበትት ተአደርስ ህሌት። እሊ ህዬ ዲብ ነዲፍ አግቡይ አድረሶት፡ እግል ተአዲሩ ወትራቅቡ ክብድ ልብል።

ዐክስ ናይ እሊ ህዬ ዲብ ብሩር ለህለ መዳርስ ሖዴነ ደረሰ ሳድፈን። እግልሚ ለሸዐብ አውለውየት እግል ተዕሊም ሰበት ኢልህይብ፡ ውላዱ ዲብ ርዕዮ ወሐርስ እግል ልትፈረሮ እግሉ ሰበት ለሐዜ ወለአትፈርር፡ እሊ እግል አስነዮት ትሉሉይ ተዕቢኣት ወአፍሀሞት እት ገብእቱ ልትጋየስ ለህለ። እብሊ ለዐደድ ደረሰ ነቅስ። መሻረከት አዋልድ አንሳት ዲብ ዐግሎ ተዕሊም ህዬ ለዐደድ ሰኒቱ። እብ ምእታይት ዶል ልትርኤ ህዬ 49.3 ባጽሕ ሀለ። እግል ልትወዳሕ ለህለ እግሉ ላኪን ለመሻረከት ዲብ መአንብታይት ሰኒ ምንማተ፡ ደረጀት እንዴ ወሰከ አክለ ጌሰየ ለመሻረከተን እንዴ ትነቅስተ ለትገይስ። ዕሙማይ መሻረከት ህዬ ምን ሰነት ዲብ ሰነት ምስለ እብ ሕኩመት ኤረትርየ ጽቡጥ ለህለ በርናምጅ፡ ለገብአ ግርዝ ምን ተዕሊም እግል ልትረፍ አለቡኒ ለልብል እብ ውዛረት ተዕሊም ልግበእ ወእብ እዳራት ደዋሒ ሰበት ልትሸቄቡ ወመጦሩ መዳርስ እንዴ ልትወሰክ ገይስ ሰበት ህለ፡ ዲብ ሰነት 2022 ሐድ 21 አልፍ ለዐለ፡ ዲብ 2023 ሐድ22,794 በጽሐ፡ አዜ ህዬ ሐድ 23 አልፍ ወምንኑ ወለዐል እግል ልግበእቱ ለልብል ተቀዩምቱ ለህለ።

ብዝሐ ሙደርሲን አስክ 710 ለገብኦ ህለው፡ ምናተ ዲበ እብ ሃገጊት እም ለልአደርሰ መዳርስ መሻክል ህለ። በዲር ሙደርሲን እብ ለትፈናተ ሀገጊት ለፈሩ ሰበት ዐለው መሻክል ኢዐላኒ። እትሊ ወክድ እሊ ላኪን ምስለ ምን ዶል እትዶል እበ ገብእ ለህለ አትፋዝዖት ዐደድ ደረሰ እት ዘይድ ወመዳርስ እትወሰክ ገይስ ሰበት ህለ፡ ሰኒ መሻክል ናይ ሙደርሲን ህለ፡ እሊ ህዬ ክም መሰል ዲብ ምዴርየት ባርንቶ ለህለው ኩነመ ወናረ ሰበት ቶም፡ እግሎም ካፌ ተዕሊም እብ ሂገ እም እግል ተሀብ ወመዳርስ እግል ትወስክ እብ ሰበብ ንቁስ ሙደርስን ገብእ ኢህላኒ። እሊ ሐል እግል ልትረከብ እግሉ ህዬ 12 ፈስል ለአትመመው ገሌ ተእሂል እንዴ ሀብከ፡ ዲብ ናይ አድረሶት ለሻርኮቡ እግቡይ ምንገብእ አው ህዬ ዲብ ክለን ውዛራት ሙደርስ እግል ልግበእ ለቀድር ምን ልትፈተሽ፡ ወምኑ ወኬን እብ ደረጀት ወጠን አውለውያት እንዴ ተሀየበዩ መሻክል እብ ሂገ እም ለልአደርሰ መዳርስ ሐል ለረክብ እቡ አግቡይ ምን ልትሐዜ እግሉ።

ስኣል፡ መትመዳድ መዳርስ ዲብ ክሉ ዳሕያት፣ መዳርስ ምግባይት ወካልኣይት ደረጃት ሚ መሰል ህለ?

በሊስ፡ ክም ሐል ሚ ገብእ ጸንሐ፡ ዲብ ምግባይ ደረጀት ዶል ለሐልፎ ምን ክሉ ለትትከበት መድረሰት ቦርዲን ጎንየ አስከ ገይሶ ዐለው ለደረሰ ክሎም። እትሊ ወክድ እሊ ላኪን እብ ዕምር ለአጀኒት አጊድ መድረሰት ሰበት ለአነብቶ፡ ዲብ ምግባይ ደረጀት ለበጽሖ እቱ ዕምር ህዬ ዲብ 12 ሰነት ገብእ ሰበት ህለ፡ ምን ዋልዴኖም እንዴ ትፈንተው እግል ልድረሶ ብዞሕ ሰበት ኢልትሐመሎ፡ እበ ትትቀደር ናይ ምግባይ ደረጀት መዳርስ እት ክል መናጥቅ ክም ልትከሰት መባደራት ገብእ ህለ። እሊ ህዬ በዲር ዲብ ባርንቶ ሌጠ ለዐለ እትሊ ወክድ እሊ ምን ባርንቶ በረ ሐድ 7 ለገብአ መዳርስ ምግባይ ደረጀት ክሱታት ህለየ። 8ይ ፈስል እንዴ ደርሰው ዲብ 9ይ ክም ሐልፈው ህዬ አስክ ቦርዲን እግል ሊጊሶ ለልትቀደር ደረጀት ብጹሕ ህለ።

ስኣል፡ ደረሰ እምበለ ንዙም ተዕሊም ምስሉ ለልትጻበጥ መቅደረቶም ለልዓቤ ክም ተውሳክ ለልትሀየቦም ሚ ህለ?

በሊስ፡ ደረሰ እት ልትፋግዖ ለደርሶቡ አግቡይ እንዴ ረከዝነ እንሸቄ ዲቡ። ክም መሰል ዲብ ዓፍየት፡ ርያደት ወዓዳት ዚያድ እንዴ ረከዝነ እንሸቄ እቱ። እሊ ህዬ ዲብ ፈስል እንዴ ተርፈ እብ አንድየት ናይ ዓፍየት ወብዕድ ተማሲል ወሕላይ እንዴ ወዱ ክም ደርሶ፡ ርያደት ህዬ ምን መድረሰት ለአንበተ፡ አስክ ምዴርየት ወአቅሊም ለሻርኮቡ አግቡይ ልትሸቄቡ ህለ። ሰበት እሊ ምስል ተዕሊም ለገይስ ነሻጣት ንትነፋዕ እቡ ወክም ልትሸቄቡ ቱ ለምራድ ወተብጊሰት ገብእ እቱ ለህለ። ዲብ ገሌ ገሌ መዳርስ ላኪን ናይ ብንየት ትሕትየት መሻክል ሰበት ህለ፡ እብ ፍንቱይ ህዬ ዲበ አዜ ልትሸቀየ ለህለ ኢክርዐ ምንገብእ እብ መቅደረት ናይ ክለን መዳርስ ለነሻጣት ገብእ ህለ።

ስኣል፡ እግል ሕጉዛም ደረሰ ለትገብእ ሰዳይት ህዬ ሚ ትመስል?

በሊስ፡ እብ እዳራት ደዋሒ እንዴ ትደረሰ እሊ ደረሳይ እሊ ርሱማት ልግበእ ወናይ ደፋትር እግል ልድፈዕ ክም ኢቀድር ለትአከድ ወረቀት ትከተበት እግሉ ምንገብእ፡ አስክ ለጅነት ናይ ተዕሊም ተሐልፍ ወ ሰዳይት ትገብእ እሉ። እብ ደረጀት መድረሰት ወውዛረት ዐመል ወራዓየት እጅትማዕየት፡ ክል ሰነት መራቀበት እትገብእ እግሉ ደፋቲር እምበል ድፍዕየት ልትሃየቦ፡ ክም መሰል ዲብ እለ ለሐልፈ 240 ለገብአ ደረሳይ ተሀየበው። እብ ውዛረት ተዕሊምመ ዲብ ምግባይ ደረጀት ለበጽሐው እንዴ ተሐገዘው መድረሰቶም እግል ኢለአትካርሞ እብ ሰላዲ ለትገብእ ሰዳይት ህሌት።

ስኣል፡ መድረሰት እንዴ አንበትከ አትካራም ወዲብ ለወጅብ ዕምር የአንበቶት ከአፎ ህለ?

በሊስ፡ እት መዲነት ብዙሕ መሻክል ኢህላኒ ለጅነ እት 4 ሰነት ዕምሩ ረውደት ገይስ። እብሊ እንዴ ተአከርከ አሰብደዮት ብዙሕ ኢህላኒ። ለህለ መሻክል ብዙሕ ናይ ረውዳት ለልአደርሰ መዳርስ ፍቶሕ ሰበት ኢህለ ሌጣቱ ተእኪራት ለመጽእ ለህለ። ናይ ብሩር ላኪን አውለውየት እግል መናበረቶም ሌጠ ሰበት ለሀይቦ ወለ አሰብደዮት መዳርስ ምስል ወክድ ቀይም ሰበት ገብእ መትአካር ልትርኤ። ላመ መዳርስ ዲብ ዳሳት ለልአደርሰ ሰበትቱ ክል ሰነት አስነዮት ሰበት ለሐዜ እሊመ ክም መሻክል ልትርኤ። እንዴ አሰብዴከ እትካራም ህዬ ደንሐንቱ። አትካራም ለልትርኤ ምን ምግባይ ደረጀት ወለዐል ዲቡ ልትርኤ። እሊ መስኡልየት ናይ ዐዶም ለጻውራም ብዝሓም ደረሰ ሰበት ህለው፡ እሎም ዲብ ባካቶም መድረሰት እንዴ ረክበው እግል ኢለአተላሉ መዳርስ ረይም ምኖም ወምነ ባካቶም እግል ኢሊጊሶ ህዬ አካኖም ደብአ ልትሰአን፡ ሰበት እሊ ለአትካርሞ ህለው።

ስኣል፡ እት ደንጎበ መምህር ዳዊት ለትብለ ከሊመት አው ርሳለት ምን ተሀሌ?

በሊስ፡ እት ኣክር እግል ኢበለ ለሐዜ ክመ ሰልፍ ለእቤሉ ዲብ መዲነት መሻረከት ውቅል ህሌት፡ ምናተ ለመራቀበት ናይ ዋልዴን ሑዳም ዲብ መዳርስ እንዴ መጽአው ውላዶም ለታብዖ ህለው። ለበዝሐ ሙጅተማዕ ህዬ እግል እሎም እግል ልምሰል እትፋኔ። ዋልዴን ውላዶም አስክ መድረሰት ልእከት ሌጠ እንዴ ኢገብእ ሚ ደረጀት እግል ልብጸሕ ቡ እግል ልታብዖ ወርእየት ዋድሐት ሙስተቅበል ለጸብጥ እቡ አግቡይ እግል ለአርእዉ። ዲብ ናይ ብሩር ህዬ እትሊ ዘበን እሊ ዐለምነ ባጽሐቱ ለህሌት ተጠውር ነቲጀት ተዕሊም ክምቱ ዋልዴን እንዴ አመረው፡ ምን ተዕሊም ሪመት አክል አዩ መደረት እግለ ውላዶም ለአበጽሖ እቱ ክም ህለው እግል ልፍህሞ። ፈንጎሕ ፈጅር ዋልዴነ ሰበት ኢሰደውናቱ ኢትዐለምነ ለትመስል ሂገ ወሸንርብ ምኑ እግል ልሰሉሞም እትፋኔ።

መም. ዳዊት ከላላ

ሙሐመድ እድሪስ

ካቲመ- እስትዕማር

ሓይሳም ወሓይሳት ቁርአት ዲበ ሐልፈ አውካድ ታሪክ ንዳል ሸዐብ ኤረትርየ እግል ልትወሰቅ፡ እበ ገብአ ጸገም ተጃርብ ንዳል ድድ እስትዕማር ለለሓኬ አክትበት ብዙሕ ትከተበ። ዎሮ ምን እሊ አክትበት እሊ ህዬ ለናይ ደንጎበ ሐርብ ተሕሪር ለከሰሰ ካቲመ ለልብል ክታብ ቱ። ዲብ እሊ ክታብ እሊ ብዙሕ ለለትዐጅብ ወለለትሐብን ቅሰስ ክቱብ ህለ። ቀደመ ቅሰስ ላኪን ኸልፍየት ናይለ ናይ ካቲመ ሐርብ ሚ መስል ዐለ፡ መርሐለት እብ መርሐለቱ እግል ንርኤቱ ከእግል ዮም 12ይ ወናይ ደንጎበ ክፋል ልተላሌ፦

መዓል 23 ማዮ

ዲብ እለ አምዕል እለ፡ ዲብ ባካት ተረ-እምኒ እንዴ ገብአ ዳፌዕ ለተመየ ዴሽ አባይ ደባባቱ እንዴ ጸብጠ አስክ ድባርወ አተጀሀ። ለዲቡ ዐለየ ውሑዳት ክፋል-ዴሽ 70 እንዴ ካየደ አስክ አስመረ እግል ልሕለፍ ህዬ ለትትቀደሩ ጀረበ። እብለ ጀርቤ እለ ሑድ ዴሽ ወሰለስ ደባበት አስክ አስመረ ሐልፈው። ለተርፈ ዴሽ ወደባባት ላኪን እግል ልሕለፍ ሰበት ኢቀድረ እብ ተማሙ ትጸበጠ።

ግረ እሊ ገሌ ክፋል ውሑዳት ክፋል-ዴሽ 70 አስክ መንደፈረ እንዴ ሄረረየ ሳዐት 13:00 አደሐ መንደፈረ አተየ። ሄራረን ዲብ ለአተላልየ ህዬ ዐዲ-ኳለ በጽሐየ። ዲብ ዐዲ-ኳለ ወድዋራተ ለዐለ ዴሽ አባይ፡ 22 ማዮ አስክ ትግራይ እግል ልትዐዴ ዲብ ክሳድ-ዕቀ እብ ሐቴ ብርጌድ ዴሽ መሐሊ ወውሑዳት ሀንደሰት እንዴ ትከረዐ ክሉ ክምሰል ሰልም ወሰልሑ ክምሰል ከሬ ገብአ። ሐቆሁ አስክ ትግራይ ተዐደ።

ለዲብ ድባርወ እብ ሸከቲ እንዴ ወደ አስክ መንጉደ ለሄረረ ውሑዳት፡ መካራት ምድር ሰበት ኢሰደዩ ዲብ እለ አምዕል እለ መንጉደ እግል ልጽበጥ ኢቀድረ። ምናተ ገሌ ውሑዳት ናይለ ክፋል-ዴሽ ላሊ ጀሀት ምውዳቅ ጸሓይ እንዴ ትመደደየ ሮሪብ ፋግራት ተመየየ።

መዓል 24 ማዮ

ዲብ እለ አምዕል እለ ክለን ውሑዳት እበ ዐለየ እቱ እትጀሃት እንዴ ትመቅረሐየ ህጁማተን ዲብ ለአተላልየ ገጽ ቀደም ሄረረየ። ክፋል-ዴሽ 52 እበ ትብገሰት እቡ እትጀህ አባይ እምበል ለገአት መቃወመት እግል ልህረብ ሰበት አምበተ ገሌ ውሑዳት ድማን ወድገለብ ጽርግየ አስመረ ዐዲ-ሕወሽ እንዴ ጸብጠየ እት ኩርበ እምበይቶ ፈግረ እት ህለየ፡ ባካት ሳዐት 11:00 ህዬ ብሎኮ ጎዳይፍ በጽሐየ። ገሌ ክፋል ውሑዳት ክፋል-ዴሽ 52 እብ ጀሀት ዐዲ-ሐወሽ ወጸሎት አስመረ ሐቆለ አተየ፡ ምን ጀብሀት ግንደዕ ወዐዲ-ሮሶ እንዴ ልትጌለል እግል ልምጸእ ለቀድር ዴሽ አባይ እግል ከሬዕ እብ ሽፋግ እብ ማይ-ጨሆት እንዴ ወደየ አስክ ቤት ገርጊስ አተጀሀየ። ለምን ጀብሀት ግንደዕ ወዐዲ-ሮሶ ለሸክተ ብዝሔ ለቡ ዴሽ አባይ ዲብ ቤት-ገርግሽ ሸውየ እግል ልትቃወም አምበተ። ምናተ እለን ውሑዳት ዴሽ ሸዕቢ እብ ቀሊል ራቀበያሁ። አባይ እግል አስመረ ተረግ እንዴ አበለ እግል ልህረብ ሰበት አስተብደ ክፋል-ዴሽ 52 ህጁማተ እትለ አትመመት።

ክፋል-ዴሽ 85 ዲብ እለ አምዕል እለ ለገብአት ትግበእ መቃወመት አባይ እንዴ ኢልትሃደፈ ክርበ እምበይቶ እንክር ድማን፡ መርሐኖ ህዬ እንክር ድገለብ እንዴ አትለ አስክ መከረዩ ጥያራት አስመረ አተ።

ክፋል-ዴሽ 16 እስቡሕ ሳዐት 6:00 ምን ዐዲ-ቀሺ፡ ላምዛ ወዐዲ-ሀከፈ እግል ህጁም ትበገሰ። ከገብአት ትግበእ መቃወመት አባይ ሰበት ኢዐለት ህዬ፡ ባካት ሰዐት 10:00 አዳሕየት ዐዲ-ጓዕዳድ አተ።

ዲብ እለ አምዕል እለ ገሌ ውሑዳት ክፋል-ዴሽ 70፡ ምን ሰለዕ-ደዕሮ እንክር ምውዳቅ ጸሓይ ለህለ አካናት ጸብጠ። ዲቡ ደባባት እንዴ ጸብጠ ዲብለ ባካት ኑግኑግ ልብል ለዐለ ዴሽ አባይ እግል ልሰልም እብ ዎሮ አሲር ጀዋብ ትለአከ እቱ ወለዴሽ ምስል ደባባቱ ክምሰል ልጸበጥ ገብአ። ለተርፈየ ውሑዳት ህዬ እግለ ሸንከት ምውዳቅ ጸሓይ ገጹ ለሀርብ ለዐለ ዴሽ አባይ እግል ልክረፈ እብ ደዕሮ-ቃውሎስ ወቁሸት እንዴ አበለየ አስክ ጸዐዘገ፡ ዐዲ ገብሩ ወደናጉል እንዴ ተሐረከየ እቡ እግል ልህረብ ጀርብ ለዐለ ዴሽ አባይ ምስል መምተለካቱ ጸብጠያሁ። ለእብ ጀሀት ምውዳቅ ጸሓይ እብ መጣር አስመረ ለአተየ ውሑዳት ክፋል-ዴሽ 70 እብ ጀሀተን እግል መዐሳክር ትራክ-ሲ ወትራክ-ቢ ወቁሸት እንዴ ጸብጠየ ህጁማተን አተመመየ። ለአስክ ዐዲ-ኳለ ወክሳድ-ዕቀ ገጸን ለጌሰየ ውሑዳት ህዬ፡ ዮም 24 ማዮ፡ ምን መንደፈረ እንዴ ትበገሰየ እብ ገበይ ዐረዘ፡ ባርንቱ አተየ። ምስለ ዲቡ ለጸንሐየ ምን ጀብሀት ከረን ለመጽአየ ውሑዳት እብ ሕበር አስክ ተሰነይ እንዴ አተላለየ ህዬ እንዴ ትፈንጠረ አስክ ሱዳን ገጹ ለሀርብ ለዐለ ሐድ 80 አልፍ ዴሽ ደርግ እንዴ ጸብጠየ ወራተን አትመመየ።

ለእብ ጀብሀት ደቀምሐሬ ለአምበተ ናይ ካቲመ ህጁም እበ ዲብለ ጀብሀት ርቱባት ለዐለየ 4 ክፋል-ዴሽ በህለት 16፡ 52፡ 70፡ 85 ምስል መከናይዝድ ብርጌዳት 73 ወ34 ወብዕድ ሴድየት ውሑዳት ለገብአ፡ ዛይደት መሻረከት ገቢል ለዐለ እቱቱ። 23 ማዮ አባይ እግል አስመረ ወከረን ተረግ እንዴ አበለ እግል ልህረብ አስክ ተሰነይ ክምሰል አተጀሀ፡ ዲብ ጀብሀት ከረን ለዐለየ ውሑዳት ዴሽ ሸዕቢ ዲብ ባካት ሐሊብ-መንተል እንዴ ተሐረከየ እብ ከቢን ብዙሕ ዴሽ ወአስለሐት አባይ ለአተርፈ እት ህለየ፡ ሰረን አስክ ባካት ባርንቱ ወተሰነይ እንዴ ሐልፈየ፡ የም አለቡ ዴሽ ወስለሕ ጸብጠየ። እምበል እሊ ዲብ ባርንቱ ለዐለው አንፋር ሀንደሰት ወብዕዳም ምናድሊን አጅህዘት እግለ ለሀርብ ለዐለ ዴሽ አባይ እግል ልጽበጦ ወመምተለካቱ እግል ለአትርፎ ዝያደት ትጻገመው።

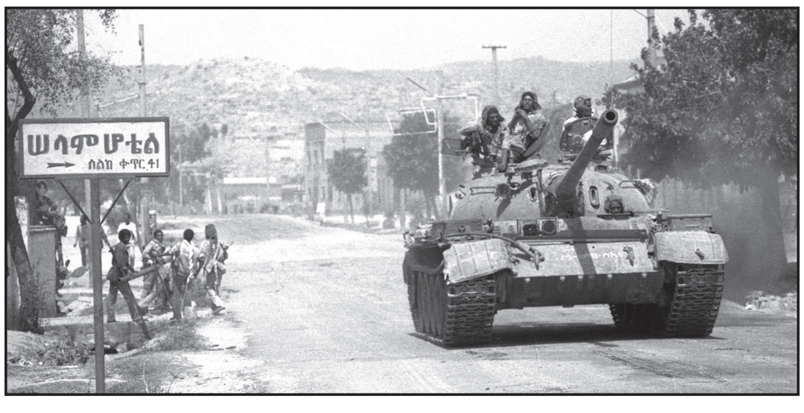

ፈጅራትለ አስመረ ለተሐረረት እቱ፡ ዲብ ዮም 27 ማዮ 1991 ዴሽ ሸዕቢ ዲብ ሐንቴ ዴሽ አባይ እግለ ዐለት ሚነት ዐሰብ እግል ልጽበጥ ህጁም ሀረሰ። እሊ መጦርለ አዲስ አበበ እግል ሐረሮት ገብእ ለዐለ ናይ ደንጎበ ህጁም እግል ለአሳድር ለትከጠጠ ዐለ። ዴሽ አባይ እብ ክለ ሒለቱ እግል ልትሓረብ ሰበት ኢቀድረ ላኪን፡ ዴሽ ሸዕቢ ዲብ ቀበት ሐቴ አምዕል ዐሰብ ሐረረ። ዲብለ መዲነት ለዐለ ለበዝሕ ዴሽ አባይ ልጸበጥ እት ህለ፡ ለተርፈ ህዬ አስክ ጅቡቲ ወየመን ሀርበ። መጥ-መጦር እሊ ዴሽ ወያኔ እብ ደባባት ወስለሕ ክቡድ ጀብሀት ሸዕብየት እንዴ ተ'ለ ዲብ ዮም 28 ማዮ 1991 ለትጸብሕ ላሊ አዲስ-አበበ እግል ሐረሮት ህጁም ጠለቀ። እምበለ እት ሐረት ዴዋን ሕኩመት አዲስ አበበ እግል ደባባት ጀብሀት ሸዕብየት ለተሃደፈየን ሸበህ መቃወመት ህዬ፡ ዴሽ አያኔ መከናይዝድ ወኮማንዶ ጀብሀት ሸዕብየት፡ ዲብ ጽብሕ ምድር ናይ ዮም 28 ማዮ 1991 ዓሲመት አቶብየ አዲስአበበ እብ መቃወመት ብዝሕት እብ ተማመ ተሐረረት።

ዲብ ኤረትርየ ለዐለ ካልኣይ አብዮታይ ዴሽ እስትዕማር አቶብየ፡ ዲብ እሊ ናይ ደንጎበ ወክድ፡ ብዝሔሁ ዝያድ 130.000 በጽሕ ዐለ። ዲብ መዓርክ ጀብሀት ደቀምሐሬ እንዴ ትፈለለ እግል ልትፈንጠር ክምሰል አምበተ ህዬ፡ ምን ዴሽ ለሐድ 80 አልፍ እት ገበይ ከረን ወበርከ ሐድ 21 አልፍ ዲብ ክሳድ ዕቀ፥ ሐድ 13 አልፍ ዲብ አስመረ ወድዋራተ እብ ጀሜዕ ዝያድ 114 አልፍ ዴሽ አባይ ትጸበጠ። ለተርፈው ሐድ 16 አልፍ ህዬ ዲብለ ሐርብ ትቀተለው። ለአሲሪን ህዬ እተ ዶሉ ዐፎ እንዴ ገአት እሎም አስክ ዐዶም ትሳረሐው። እብ ጀሀት ስለሕ እምበለ እተ ሐርብ ለትደመረ ወሰለስ አስክ ሱዳን ለአተየ ደባባት ወሑዳት መካይን፡ ክሉ ስለሕ ወመምተለካት ካልኣይ አብዮታይ ዴሽ በህለት፡ 200 ደባበት፡ 50 ናይ 130 ሚሊሜተር መዳፌዕ፡ 171 ናይ 122 ሚሊሜተር መዳፌዕ፡ 44 ቢኤም21፡ 18 ቢኤም24፡ 127 ዙ-23፡ 1038 ሞርታራት ወብዕድ የም አለቡ ምግባይ ወከፌፍ አስለሐት ዲብ እዴ ዴሽ ሸዕቢ ተሕሪር ኤረትርየ በርደ። ለእግል መደት 30 ሰነት ለገብአ ሐርብ ተሕሪር ሸዐብ ኤረትርየ ህዬ እብሊ ለለትዐጅብ ዐክሰድርያይ ዐውቴ ካቲመ ገአት እሉ።

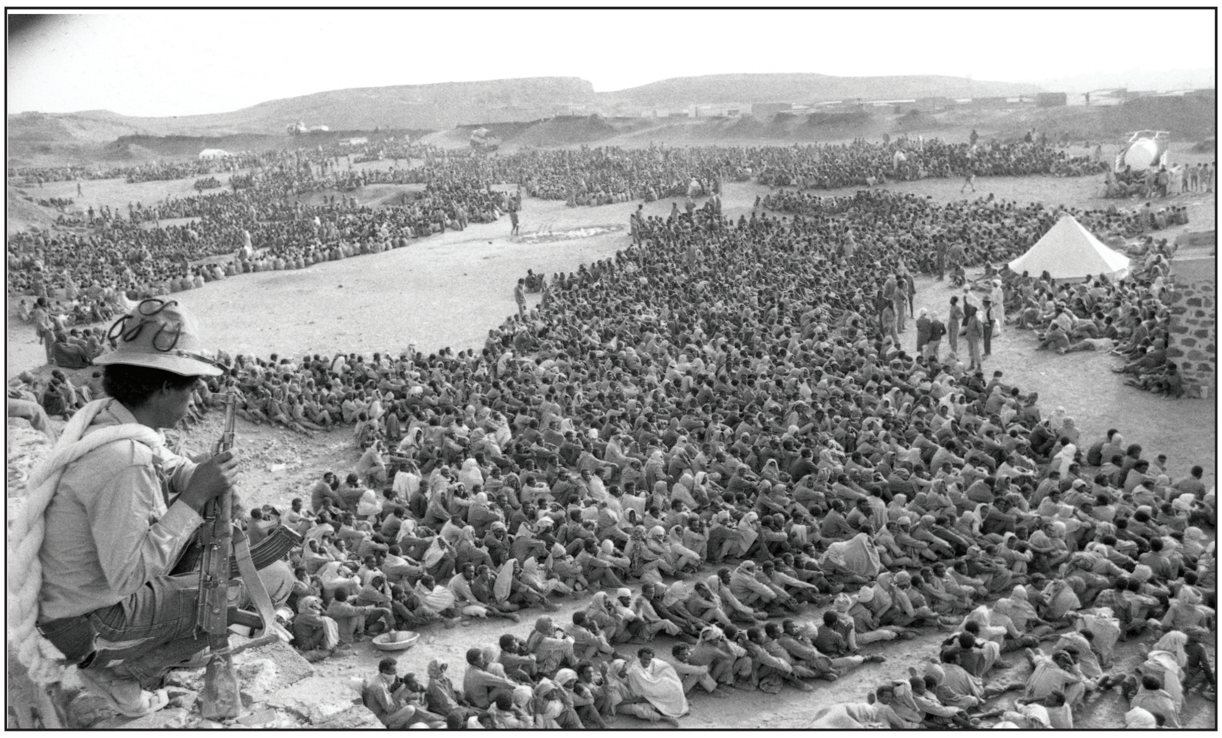

ዓፍየት

ከልሹም መሐመድ

ዓፍየት ኣንጃብ ኣጀኒት

ኣንጃብ ዋጅብ ሕስር እንዴ ሀብነ ራዔናሁ ምንገብእ ኣስክ ሀሌነ እግል ልጽነሕ እነ ቀድር። ለመራዐየት ሀዬ፡ ምነ ክም ኣዳም ለንትማኔ እተ ዕለት ሌጠ ኢኮን፡ ዋልዴን እግል ልውለዶ ምነ ሰትቶ እተ ኢነት እግል ነኣንብተ ብነ።

ሐኪም ኣንያብ እት እስብዳልየት ኦሮተ ዶክቶር ዑመር ዑስማን፡ ለሰብ ጼወ ውላድ እግል ልውለዶ ጎማቶም ክም ከለሰው ለውላድ እንዴ ኢመጽእ፡ ምን ልውሕድ ቀደም ሰለስ ወሬሕ ለእም ካፌ መቀዝያት እግል ትንሰእ ክም ብእተ መክር። ታምም ከሸፍ ዓፍየት ትወዴ፡ እት ኣንያብ፡ ኣፍ፡ ንሳል ወዓሳር መእረር ኣው ረክስ ሀለ እተ ምንገብእ ትዳዌ፡ ሕማማት ከርስ ኣው ሕማማት ዳይም ክም ከረ ደቅጥ ወስከሪ ሀለ እተ ምንገብእ ለልሐዩ ትዳዌ ምኑ ወለእብ ስራይ ለትነብር ምስሉ ደዋሀ እንዴ ትነስእ ትራቅቡ። ክምሰልሁመ እት ዐቦት ገሮብ ወዓሳብ ጅነ ተረት ዐባይ ለብእቱ ፎሊክ ኣሲድ ለልትበሀል፡ መዓድን ወቪታሚናት ለከምክም ደወ ሰለስ ወሬሕ ቀደም ሕ'ነት እግል ተኣንብቱ ለኣትሐዜ። ሰበት እሊ፡ ለከሸፍ ምን መትዳላይ እግል ዕምስነ እግል ለኣንብት ብእቱ። እብ ክምእነ ለጅነ እት ርሕም ርሹድ ወዱሉይ ሐቆ ልትሐነን፡ ገሮቡ፡ ዓጽሞታቱ(ኣንጃብመ ክፈል ናዩቱ)፡ ዓሳቡ፡ ዕንታቱ . . . ዑፉይ እንዴ ገብእ እግል ልትማኔ በክት ረክብ።

ኣንጃብ ለፈግር እቱ ሐን

ጅነ እብ ምግባይ ጌማም ሐቆ ስስ ወሬሕ ኣንጃቡ እግል ልብቀል ለኣነብት። ምን ስስ ኣስክ ሴዕ ወሬሕ ለኣወላይት ኢበት ጀሃሪ ናይ ተሐት ትብቅል ወሐቆሀ ለካልእ . . . ሐቴከ እብ ተረተ እት ትፈግር እት ክልኤ ኣስክ ሰለስ ሰነቱ ክሉ ኣንጃብ ንእሹ ፈግር(በቅል)።

ዶክቶር ዑመር እት ትግራይት ለተርጀመዩ ጀድወል በቂል ኣንጃብ እሊ ተሌቱ

ኣንያብ ንእሽ ናይ ነከክ ለዓል

ኢበት	ለትበቅል እቲ ዕምር	ለትሸረፍ እቱ ዕምር
1ይት ኢበት ጀሃሪ ናይ ለዐል	7 ½ ወሬሕ	6-7 ሰነት
2ይት ኢበት ጀሃሪ ናይ ለዐል	9 ወሬሕ	7-8 ሰነት
ኢበት ከልብ	18 ወሬሕ	10-12 ሰነት
1ይ ኣልሓይ	14 ወሬሕ	9-11 ሰነት
2ይ ኣልሓይ	24 ወሬሕ	10-12 ሰነት

ኣንያብ ንእሽ ናይ ነከክ ተሓት

ኢበት	ለትበቅል እቱ ዕምር	ለትሸረፍ እቱ ዕምር
1ይት ኢበት ጀሃሪ ናይ ተሐት	6 ወሬሕ	6-7 ሰነት
2ይት ኢበት ጀሃሪ ናይ ተሐት	7 ወሬሕ	7-8 ሰነት
ኢበት ከልብ	16 ወሬሕ	9-12 ሰነት
1ይ ኣልሓይ	12 ወሬሕ	9-11 ሰነት
2ይ ኣልሓይ	20 ወሬሕ	10-12 ሰነት

ኣንያብ ዕብ ናይ ነከክ ለዓል

ኢበት	ለትበቅል እቱ ዕምር
1ይት ኢበት ጀሃሪ ናይ ለዐል	7 - 8 ሰነት
2ይት ኢበት ጀሃሪ ናይ ለዐል	8 - 9 ሰነት
ኢበት ከልብ	11 - 12 ሰነት
1ይ ንኡሽ ኣልሓይ	10 - 11 ሰነት
2ይ ንኡሽ ኣልሓይ	10 - 12 ሰነት
1ይ ኣልሓይ	6 - 7 ሰነት
2ይ ኣልሓይ	12 - 13 ሰነት

ኣንያብ ዕብ ናይ ነከክ ተሓት

ኢበት	ለትበቅል እቱ ዕምር
1ይት ኢበት ጀሃሪ ናይ ተሐት	6 - 7 ሰነት
2ይት ኢበት ጀሃሪ ናይ ተሐት	7 - 8 ሰነት
ኢበት ከልብ	9 - 10 ሰነት
1ይ ንኡሽ ኣልሓይ	10 - 12 ሰነት
2ይ ንኡሽ ኣልሓይ	11 - 12 ሰነት
1ይ ኣልሓይ	6 - 7 ሰነት
2ይ ኣልሓይ	11 - 13 ሰነት
3ይ ኣልሓይ (ኣልሓይ ዕብ)	17-21 ሰነት

እብ ዓመት ጅነ እት ሰለስ ሰነቱ 20 ኣንጄበት (8 ጀሀረት፡ 4 ኢበት ከልብ፡ ወሰማን ልሔ) እግል ለሀልየ እሉ ብእቱ። እት ገሌ ኣጀኒት ለለሔ ሓር ገሌ ኣውረሐት እግል ልደንግር ቀድር። እት 21 ሰነቱ ሀዬ ለዳይም ኣንያቡ ክሉ እንዴ በቅለ 32 ኢበት ለሀልየ እሉ።

ክምለ እትሊ ጀድወል ለረኤናሁ ጅነ ኣስክ 13 ሰነቱ ለኣተምም ኣንጃብ ዕቡ ወንእሹ ሕበር ሰበት ሀለ እት ነኣሸርፉ እሉ ለናይ ዕብ እግል ኢነኣንቅስ ምኑ እግል ንደገግ ብነ። እት ሸክ ዶል እንገብእ እብ ሐኪም ኣንያብ ክም ሸርፍ ምን እንወዴ ለሐይስ።

እብ ወዲቅ ልግበእ ወብዕድ ኣሰባብ ጅነ ኣንጄቡቱ ጌሰት ምንገብእ እበ ረኣሰ እንዴ ረፍዐናሀ እት ኣካነ እንዴ በለሰናሀ ክም ነክሽ፡ ኣው ዲብ ሐንቴ ንሳሉ እንዴ ጸብጠየ ክም ጸኔሕ እግል ኒዴ፡ ኣውመ ዲብ ማይ እግል ንክረየ ብነ፡ ሐቆ እለ ኣጊድ ሐኪም ኣብጸሕናሁ ምንገብእ እት ኣካነ እግል ተኣቅብል እሉ ትቀድር። እብለ ለቀደም ምዕለ ሻርፈት ሀሌት ኣካነ ፋድየት ኢተርፍ።

ተሰኒን

ኣጀኒት ነኣይሽ ኣንጃብ ሰልፎም እት ለኣፈግሮ ለኣንጃብ እግለ ድርድር እንዴ ጠርቀ ፈግር ሰበት ሀለ እት ኣፉሆም ለሀለ ባክቴርየ ወሻይረስ እበ ልትከፈት እሉ ሀለ ኣካናት እንዴ

ጠቢ ግንፍሌ

ኣተ ረክስ እግል ልሰብብ በክት ሰበት ረክብ ሸበሀ ሐዝ ፍጋር ወጥራሽ እግል ልትረኤ ቀድር። ክሱሰን ለጅነ ሒለት መዳፈዐቱ ግድዕት ሐቆ ትጸኔሕ። ክምሰልሁመ ለድርድር ረሰት እግል ሊዴ እቶም ሰበት ቀድር ለእለ ረክበው እት ኣፉሆም ወድወ ከእሊመ ጀራሲም እግል ልእቴ ገበይ ፈቴሕ።

ምን እሊ እግል ልድሐን ጅናነ እደዩ ዶልከ እግል ነኣንድፍ እሉ፡ ለዲቡ ልተልሄ ሀለ ድዋር፡ ወለእቡ ልተልሄ ሐጃት እግል ነኣንድፍ እሉ ሌጠ ብነ። ኣንጃብ ኖሱ ፍጋር ወጥራሽ ኢወዴ፡ እብ ሰቡብለ ጀራሲም ለተሌ ፍጋር ወብዕድ ተዐብ ዶል ለሀሌ ላኪን ሐኪም ጊሰት ተኣትሐዜ።

ኣንቡቶት ነዳፈት ኣንያብ

ጅነ ኣንያብ እንዴ ኢለኣበቅልመ ኣፉሁ እግል ነኣጽሬ እሉ ብነ። እብ ሸልቱት ጽሩይ ዲብ ምዕል ምን ክልኤ ዶል ለኢልውሕድ ኣፉሁ ወዓሳሩ እግል ንሐስሕስ እሉ ሰኒቱ። ንብ ክም ኣፍገረ ሀዬ እብ ፍርሽት ሓምለት እት ነኣነድፍ እሉ ኣክለ ዕምር ወሰከ ቅጥረቲት መዕጁን እት እንወዴ ኖስነ ዲብ ነሐጽቡ ወእግሉ እት ነኣጸብጡ ነኣትላምዱ። ንቅስ ነዳፈት ኣንጃብ ኣጊድ ለትዐሸዕሹ። እበ መስርዑ ሰኒ እግል ኢልብቀል ሀዬ ዐዋርድ ገብእ እቱ።

ዶክቶር ዑመር ዑስማን

ሰቡብ ዐሸዐሾት ኣንያብ ጅነ

ለኣግደ የኣጽረዮት ቱ። ሰከር ለብእቱ ነበራት ክም ዐሲር፡ ሐለውያት . . . ክም ነሰእ ጅነ(ወለ ዐቢመ) እት ቀበት 20 ደቂቀት ኣንጃብ ኢጸረ ምንገብእ እት ኣፍ ለነብሮ ባክቴርየ ኣሲድ እንዴ ከልቀው እግለ ኣንጃብ ለትዐሸዑሹ፡ ለሐንቀላቅል፡ ጄናሁ ለኣኬ ወኣጊድ ሸርፍ፡ እግለ ኣንጃብ ዳይም ሀዬ ለኣከርብ። እት ጥብ ብዙሕ ወክድ ጽንሐትመ ዎሮ ኣስባብ ዐሸዐሾት ኣንጃብ እግል ልግበእ ቀድር። ረዳዐት እት ኣፉሆም ለትውዕል ኣጀኒትመ እግል ዐሸዐሾት ቀልዓም ቶም። ገሌ ኣንጃብ ምን ክልቀቱ ኣጊድ ለልትደመዕ እግል ልግበእ ቀድር። እብ ዓመት ለነዳፈት ኣውለውየትተ።

እት ትርድ ኣንያብ ለሰዴ ነበራት

ሐሊብ፡ ሐመሊት፡ ኣንቀዋቄሕ፡ ኣካል፡ ቅርጡጥ፡ እብ ዓመት ክሉ እግል ዓጭም ለለኣተርድ ፕሮቲናት፡ መዓድን ወቪታሚናት እግል ኣንጃብመ ሰኒቱ። እሊ ተሀደገ ነበራት ኣንጃብ ለኣተርድ ሌጠ እንዴ ኢገብእ ምን ዐሸዐሾትመ ከሬዕ። ክሉ ሰከር ለገብእ እቱ ነበራት ሀዬ እግል ልትረፍ ኣው እግል ልውሐድ ብእቱ፡ ትነሰእ ምንገብእ ሀዬ ሐቆ ነብረ ኣፍ እግል ልትመጽመጽ ወኣንጃብ እግል ልንደፍ ብእቱ።

ጠቢ ግንፍሌ ወመደረቱ

ግንፍሌ ለጠቤ ኣጀኒት እግለ ኣንጃብ ለዐል ቀደም ደርኩ ወእግለ ነከክ ተሓት ሐር ደርኩ ከኣንጃብ ቅዱም (ፈጋን) እግል ልግበእ ዶሩ ወዴ። እሊ ኣስክ ሐምስ ሰነት ክም ዓዲ ልትረኤ ሐቆሁ ላኪን እግል ነኣትሐድጉተ ብነ። ጸብር ውድየት፡ እብ ሸለትት ጠብለሎት፡ ኣክለ እት ኣፉሁ ኣቅረበየ ክርን እንዴ ወዴት ለተሀርስ ኣለት እሰረት ገሌ ምነ ኣብሳርቱ።

ለጠፍ/ጭመር

ምነ እሙር ዐደድ ለበዜሕ ኣንጃብ ዶል በቅል ለጣፋት/ጭመር እንብሉ። ለያደት ኣንጃብ እብ ሐኪም ከሸፍ እንዴ ገኣ እቱ እግል ልትነወክ ከለሰኒ ሌጠ ክም ተርፍ እግል ኒዴ እንቀድር።

እኩይ ጼነ ኣፍ

ዝያድ 55 ምእታይት እብ ኢነዳፈት ኣንጃብ ወንሳልቱ። እብ ኣፍ ኣተንፈሶት፡ ሕማማት ከርሸት፡ ስርዐት ኣተንፈሶት ወብዕድ ሕማማት ከርስመ ጼነ ኣፍ ለኣኬ። ነዳፈት ኣንጃብ እንዴ ኢትነቅስ ጼነ ሀለ ምንገብእ ለሰቡብ እግል ንኣምር እት ሐኪም ነኣመርምሩ።

መደረት እኩይ ጼነ ኣፍ፡ ጅነ ሰናቱ እግል ሊሪምዉ ቀድሮ፡ ወእሊ እት እጅትማዕየቱ፡ ቂመት ርሑ ወናይ ምህሮ ፈሀሙ ለኣዝዩ።

ከውላድነ ዑፉይ፡ እት ነፍሱ ለደምን ወዋቂ እግል ልግበእ፡ ዓፍየት ኣንጃቡ ምን ሕ'ነት ኣስክ ሰነት ኣዳም በጼሕ ንራዔ። “ለገብኣት ሰዳየት እት ወክደ ወዴናሀ ምንገብእ እብ ተክሊፈት ሕድት ኣንጃብ ግሩም፡ ዓፍየት ታመት ወኖሱ ለደምን መዋጥን እንረቤ” ልብል ዶ/ር ዑመር ዑስማን ።

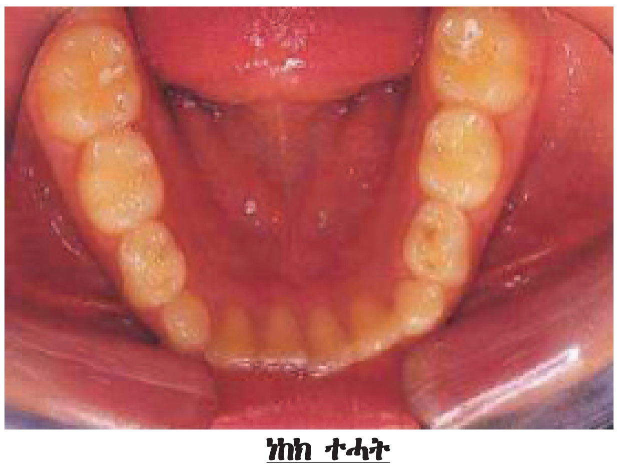

ነከክ ተሓት

35ይት ሰነት
ዝክረት ፀመልየት
ፈንቅል
35
فنقل
الخيار الصحيح
ፈንቅል
ሕርያን ራቴዕ
FENKIL
The Right Choice
PHOTOGRAPHY
BRANCH
ERITREA-MoI
መመቅርሓይት ልጅነት ዓያድ አቅሊም ቅብለት በሐር ቀየሕ

ነጃት ዑስማን

ሕሽመትካ ዐቂብ፡ እግል ኖሱ ለዐበ ሕሽመት ቱ

ኮሎኔል መሓሪ ጸጋይ

ሸባብነ ዲብ አምር ቃኑን ወሐሸሞቱ ለቦምተ ሩእየት ወመዓወነት እግል አስበቶት ወአውረሶት ሕሽሞታትነ ዝያድ ከድሞቡ ለህለው፡ ምህም ለገብአ መፍሁምቱ። እሊ ህዬ ሕሽመቱ ለለዐቅብ ሕሹም ሰበት ገብእ፡ ወእብ መጅብ እሊ ምን እንረኤ ህዬ፣ ድወል - ዲብ ኖስ ኖስን እብ ሕዱድ ሌጠ እንዴ ኢገብእ፡ እብ ሰያሰያይ መትሐዋራረን፡ እብ እቅትሳድያይ ደረጀተን እንዴ ኢገብእ፡ አሳሰን ወብዞሕ ልብ ለይእንከሬ እበ ቅድየት፡ ዳይመት ሰላም ወአምን ወጠን ሌጣ ተ። ሰበት እሊ እብ ሺመት ለትወቀለት ደረጀት ባጽሐት አነ ለትብል ደውለት፡ እብ ጀራይም ለትሸመመት ዶል ገብእ ለእለ በ ሰልጠት ዲብ በሕ ለትከሬት ትገብእ፡ ወእት ቀበተ ለህሌት ደማነት አምን ወሰላም ክም ኢትትአመን ትገብእ።

እብ ፍንቱይ ለህሌነ እቱ ወቅት፡ መትሸውሻር፡ ረብሸት፡ ዘበን መትበራይ፡ ዘበን ረሕመት ለአለቡ ቱ ምን ልትበህልመ አትራዛቅ ኢኮን። ምን ግዋሬነ እንዴ አንበትነ እስክ ብዕዳት ድወል፡ ሕሽሞታተን እንዴ ትረፈዐ ምነን፡ ክም ቅያራት ዐፍሽ መኪነት፡ ገሮብ ውላድ አዳም እብ አዝበዮት ወዲብ ልትባደላሁ እንርእየን ህሌነ። ዓኢላት ምን ኦሮት ፈረዕ ወአዳም ኖስ ዲብ ህለየ፡ እብ ሑዬ ወሑከ እንዴ ትካፈለየ ዲብ ሕድ ርኡይ ወስሞዕ ለኢለአምር ጀራይም እንዴ ወደየ፡ እበ ትፈናተ ወሳእል እዕላም ናይ ዐለም ዲብ ክል ፈጅር ለእንሰምዐ ወእንታበዐ ህሌነ ሳብተት አማን ትገብእ እት ህሌት፡ እንዴ ኢልትሰመዕ እብ ድብዱቡ ለነብርመ ሑድ ኢኮን።

ኩሎም ምስተዕምረት ሕሽሞታት ወለመድ ምጅተመዕ ኤረትርየ እግል ልትውሑ ወምን ቅርዱ እግል ልትነቀል ለባሰረዎ አብሳር ሑድ ይዐለ። ሸዐብ ኤረትርየ ላኪን ድድ ሕሽሞታቱ ለገይሰ ምን እንሳንየት በረ ላቱ መዋዲት ለወዱ አንዝመት፡ ዲብ ቅብላቶም ልተረድ ዲብ ኢኮን ኢለሐውን ወኢለሕምቅ። እግል ረዩም ሰኖታት ንዳል እብ ሰላሕ ወሰያሰት ሑሉፍ ቱ ሸዐብነ። ሕሽመቱ እግል ልርከብ ወለአክድ ህዬ ኣላፍ ሕሩያም እንዴ ደፍዐ ሕርየቱ አድመነ ወረክበ። እሊ ለእብ እስትሽሃድ ርኩብ ሕሽሞታት፡ ዲብ እለን ሰኖታት ዐማር ወጠን ወዐቂብ ሰያደት እንዴ ኢረምሽ ወኢበሌ፡ ክም ወሬሕ ዐስር አርባዕ ዝያድ ዋድሕ ለሀለ ጋር ቱ።

ሸዐብ ኤረትርየ ላኪን፡ ሕሽሞታቱ እንዴ ሐጠጠ ወዐቅበ እብ ሕሽመት ወውሕደት ነብር ሀለ፡ እንዴ ትጀመዐ ኬወ ሸቄ፡ እንዴ ትጀመዐ ወራታቱ ናይ ፈረሕ ወከራህ ወዴ፡ እንዴ ትጀመዐ በልዕ ወሰቴ፡ እንዴ ትጀመዐ በኔ ወለዐምር፡ እንዴ ትጀመዐ ታሪክ ለአወርሰ ወውሕደት ለአተርድ። ኩሉ ወቀይ ሸዐብ ኤረትርየ እንዴ ትጀመዐ እብ ሐቴ ምብላስ ወሐቴ እዴ ቱ ለአሽቃሉ እብ ሕበር ለአገዴ። እሊ ለበህለት ሕኩመት ወሸዐብ ክል ኦሮት ከእብ በይኑ እንዴ ኢገብእ ኩሉ ምስል እብ ሕበር ሰያሰያይ ወእጅትማዕያይ አሽቃሉ ቱ ለሸቄ።

ወእሊ ክል ኦሮት ከክም ምራዱ እበ እለ ጌሰ እብ ሰላም ወመስኩቡት ልትመታዕ። ምን ሐረስ እሊቱ ህዬ መትአሳስ ቃኑን ወስርዐት እግል አሰሶት፡ ሕኩመት ኤረትርየ፡ ምን ሐቆ ሕርየት፡ ቃኑናይ ፖሊስ ኤረትርየ ክም አሰሰት፡ ዝያድ ወምለዐል ኩሉ እብ ራትዕ አግቡይ ሸቄቡ ወለ ሕሹም ነባሪ ሸዐብ ኤረትርየ እግል ሐጠጦት ወአስበቶት ዝያድ ልትክደም እቡ ሀለ።

ፖሊስ ምስል ሸዐብ እንዴ ተዓወነ እብ ገበይ ለከሰሶም አፍረዐት ወአቃሊም እግል ሕሽሞታት ሸዐብ ኤረትርየ እንዴ ሐጠጥናሁ፡ ዲብ ናይ ዮም አጅያል እብ ራቴዕ አግቡይ ነአትዋርሱ ክም ህሌነ፡ ወሳይቅ ቃኑንያይ ፖሊስ ኤረትርየ ለለአክደ አማንተ። ዲበ ሐልፈ ርቡዕ ዘበን ለትሰጀለ ጀራይም ሰኒ ብዙሕ ወእግል ሸባብነ ለአደርሰ ወአፍካሮም ለለአወስዕ ወምን ጀራይም እግል ልድሐኖ፡ ወእግል ሊሪሞ ለሰድዮም ምህም ምክር ለራክባም ምኑ ቶም። ክሉ ጀራይም ሰዱ እንዴ ኢለሐልፍ ወኢሸርዕን፡ ክል ሐቴ ከዲብ ሳዐተ ወወቅተ ምክር ወነሲሐት እግል ትርከብ እግል ሸባብነ ደረጀቶም ወቅል ወፈዛዐት ትወስኮም። እሊ ህዬ ፖሊስ ኤረትርየ ወሸዐብ ወእብ ፍንቱይ ሸባብ ላሊ ወአምዕል ሸቄ እቱ ለሀለ ምህም ጋርቱ።

ለዐበ ጀራይም ክም ስርቅ፡ አትባደዮት፡ ቃሸሾት፡ ቃጨፎት አዋልድ አንሳት ወቀቲል አርወሕ ዲብ ብዕዳት ድወል ክም ዓዳተን ወነባሪህን ለናስአቱ ሑዳት ኢኮን። ገሌ ድወልመ መአሰሳተን ወአንፋር ሸቃላህን ሀድፍ እሊ ጀራይም ለጋብኣት ህለየ። እሊ ሌጠ ኢኮን፡ እግል ገናይዝ ውላድ አዳም ዲብ ሻሬዕ እብ ዕንታቶም ዲብ ልርኡ ለኢትሐሰራመ ገሌ ድወል እግል ለህልየ ክም ልሙድ ጋብእ ሀለ። ገሌመ ሰብ ሰልጠት ዲብ ረአሶም ጀራይም እግል ኢልሕሰል እግል ሰላመት ረሐም ለነፍዮም አምን ዋድያም ቶም። እሊ ህዬ እግል ኖሱ ዲብ ግዋሬነ ለእንገርእዩ

እጅትመዕ ተቅዱም ፖሊስ ኤረትርየ

ወእንሰምዐ እስባት ቱ።

ምን ቅሩብ እግል መትአካድ ዲብ ግዋሬነ ለህለየ ድወል ለገይሰ ነፈር ዶል ንትሰአል፡ እግል ኖሱ ለዐበ እስባት ቱ። ሜርሓይ ጀርመን ለዐለ ሂትለር፡ ምነ ቀደሙ ለዐለው ሜርሐት፡ ምነ እግል ቃኑን ጀርመን ዲበ ትወቀለት ደረጀት ለአብጸሐ ሜርሓይ እንዴ ትበሀለ ልትሀደግ። እሊ በህለት ሂትለር እግለ አከይ ውዳዩ እንዴ ትቃወመው ዐድል ለለአመጽአ እትጃሃት እግል ደመሮት፡ እብ በሰር ምህሮት ሰድት እንዴ መህዘ፡ ቅወት ለመልክ ቃኑን ፖሊስ ለአስበተ እሙር ነፈር ቱ እበ ትብል መክለሲ እግል ልግባእ ክም ኢቀድር ብዝሓም ናይ ሰብ መቅደረት መትመራምረት ልትከሐዶ። ሰበቡ፡ ለፖሊስ፡ እግል ዐዳለት፡ ተጠውር ወመሳዋት መዋጥኒን ለትአከድ ከድም ዐለ።

ዲብ ዘበን ህይሌ-ስላሴ፡ መስተዕምረት እቶብየ እግል ዴሾም፡ ‘ለአበ ነፈር ጠልገት ተ ድራሩ’ ሰበት ትበህለው፡ ክእነ ለልብል ቀራር እንዴ ጸብጠው ሱርሓሞም ዐለው። እሊ ህዬ እግል ሕሽሞታት ምጅተመዕ ለለዐቅብ ወወክል ክም ኢኮን ልትወደሕ እግልነ። ክሉ አትፋርሆት እብ ቀትል ሌጣ ቱ። ፖሊስ ለትብል መዕነት አው ተፍሲር፡ እበ እለ ረአ ወሰምዐ ለፈርድ ወለሐክም እብ ዐዳለት ምጅተመዕ ለመርሕ ቱ። መሳዋት ወቃኑን ለልትሐከም ወለአምን እግል ልግባእ ህሌት እሉ። መስተዕምረት እቶብየ፡ ምስል ናይ በረ ቅዉታም ናይ ዐለም ለልትበህሎ፡ እብ ቅወት ገቢል ወሰውረት ኤረትርየ።

ምን ዐድነ ኤረትርየ ምን ቅርዶም እንዴ ትነቀለው ምን ሰርተው ወኤረትርየ ምን ተሐረረት፡ ክልኤ ዛዖታት አፍገረው፡ ህተን ህዬ፣ ሕርየቱ ወመስኡልየት ለራክብ ሸዐብ ልብለ፣ ኩለን ምን ሕድ ለኢረይመ ምስል ለገይሰ ከሊማት ተን። እሊ በህለት እተ እለ ጊሰነ ምን እንገይስ እብ ሕሽመት አሽቃሉ ለሸቄ፡ እበ ገብአ ልግበእ ሕቁቁ ለኢልተምተም ሕሹም እብ ጅንስየቱ ወጠንየቱ ዲብ ወጠኑ እምበል ሽክ ረአሱ እንዴ ረፍዐ ለነብር ወእብ መስኡልየት ክሉ ወራታቱ፡ ወመሳልሑ ዲብ ራቴዕ ሕሽሞታት ወቀዋኒን፡ ለሐልፈ እስትሽሃድ ቀዳምያም ወሀደፎም ዲቡ እግል ንረክዝ ታሪክነ መረሐነ።

ቃኑን ፖሊስ ኤረትርየ ህዬ፡ እብ መሪር ንዳል ወቃሊ እስትሽሃድ እግል ዐድል ምጅተመዕ ለትነዘማቱ፡ ሸዐብነ ወእብ ፍንቱይ ሸባብ፡ እብ ቀዋኒን ወአብሳሩ ቅድረት እንዴ ረክበ፡ ለፖሊስ አርፈዐዩተ ምህነት እብ ፍዕል እግል ለአርኤ ለትፈረረ ወአማነት ለረፍዓቱ። ሰበት እሊ ለእበ ልትመረሕ ሒለት ወአፍካር፡ ገበይ ዐድል ገብእ እት ሀለ፡ ዲብ አንፋር፡ ቆምየት፡ ቀቢለት፡ ተጃረት፡ ሐገሌብ፡ ሰልጠት፡ ፈናታይ ለአስባቦም ጀራይም እግል ኢልሳድፍ አንተብሆት ለአትሐዜነ።

እሊ ለናይ ሐቆ ሕርየት ፖሊስ እብ ቀደም ትሌ፡ ለልትረተብ ገብእ እትሀለ፡ የምክን ራብዓይ ወጂል ፖሊስ እግል ልግበኦ ቀድሮ። ለሐልፈው ሰለአስ አው ለአርባዕ ወጂላት ፖሊስ፡ አብሳሮም ወመቅደረቶም ምን ኖስ ኖሶም ለልትፈናተውመ ምን ገብኦ፡ አስክ ኤረትርየ ለአመማ በዐል ሒለት እግል ደመሮት ወአስረቶት ሰብ ውሕደት ወዐቂብ ሰያደት ክም ቶም ለታሪክ ዋዴሕ እግልነ ሀለ። ዲብ ሸዐብ ለበነየ ወለ አውረሰየ እምነት እግል ኖስ ዐባይ ወምህመት ተ ወአመነት አሳስ ጋብአት ህሌት። ሸዐብ ምን አምር ልግበእ ወቅዌት፡ እግል ፖሊስ ለከሰሰ ወለኢከሰሰ ክሉ ጅራይም ዶል ሳድፍ፡ ፖሊስ እግል ለአርኤ ወለአስምዕ እግል ኖስ ለዐቤት ሸሃደት ናይ ፈዛዐት ተ።

ሰበቡ ለገአ ነፈር፡ ዶል ልትሐገዝ ዲበ እሉ ለአምን ደብር ወለ ተአድሕኑ አካን ለሀርብ፡ እሊ ህዬ እግል ለአድሕን ወልድሐን ሌጣቱ። ከዲብ እሊ እንዴ ረከዝናቱ ፖሊስ ኤረትርየ ሒለት አፍካር ደውለት አው ወጠንቱ ለእንቤ እቡ። ከሸባብነ ለህሌት እሎም ሰልጠት ምነ ዲበ ቃኑን ፖሊስ ለሸቁ ዝያድ ክም ከሰሶም ወልትሐሰሮበ እግል ነኣምር ህሌት እግልነ። ሰበቡ ወጠን ምን ለትፈናተ ኢቃኑንያይ አከይ መዋዲት ወጀራይም ናግየት ሐቆ ገብአት ቱ፡ ለዋቂ ወፋዝዕ መዋጥን ለተአፈሬ ወትበኔ። ቃኑን ፖሊስ ህዬ፡ ቃኑን ደሐን ምጅተመዕ ሰበት ቱ፡ ኩሉ መዋጥን ወእብ ፍንቱይ ሸባብ ምስል አንፋር ፖሊስ እንዴ ተዓወነው እግል አመርደዮት ደሐን ምጅተመዕነ እግል ልትሸቄ ወቃኑን ሚቱ ኣመሮት ምህም ቱ።

ዔማት፡ መጀለት ፖሊስ

ሕብርብር

ዩሰፍ እድሪስ

ለእግደ እሳስያት እግበኢይ ህወኖት ሀ′መት

አሰባብ ሀ'መት እብ ከአፎ ተሐፍዙ ወተሀውኑ

ለአማን ርከብ፣ ክመ ዕሚድ ሆክስ ለወድየ ውዴ፣ ለአማን እብ ገበይ እምርት እንዴ ኢረኩብከ መሻክልከ እግል ትሕለል አበደን ኢትጀርብ።

ሰኣል፣ እለ ሀ'መቼ ሚቱ ሰበበ?

በሊስ፣ ፌጅር አሰቡሕ እት ሰጅን ቤት አልጅሰር እግል ኢልልከፋኒ ሰበት ፈረሀኮ ቱ፣

ሰኣል፣ ከምን እለ ሀ'መት እግል እትነጄ ሚ እግል እውዴ እቀድር?

ሐቆ እለ ዲብ እፈክር መደት ረያም ጸንሐኮ፣ ወእሊ ተፍኪርዩ እት አርበዕ እግል እረትቡ ወእክተቡ ለወጅበኒ ከያራት ኡብጸሐኒ፣ ከአርበዒተን ምስል ክሉ እሕትማላተን ከተብክወን።

1. ለመስአለት እግለ አድሚራል፣ እግል አፍህሙተ እቀድር፣ ምናተ ህቱ ህግየ እንግሊዝ ኢለአምር። ትርጁማን እግል አምጽእ ጀረብኮ ምንገብእ፣ ምን ሐዲስ እግል ልቀደብ ቱ፣ ወእምበል ሸክ ዕምርዩ እግል ለሓጭር ቱ። ህቱ ረሕመት ትትበሀል በታተን አለቡ፣ አውመ በደል ምስልዩ እብ ክሱስ ለመስአለት ለሀድግ እት "ቤት አልጅሰር" እግል ልልከፈኒ ቀድር።

2. ምን እለ መዲነት እግል ህረብ እጀርብ። እለ ህዬ ሙስተሒለት ተ። ዲመ ራቅቡኒ ህለው፣ እት እኑብር እት ህሌኮ "ጀምዕየት ሹባን መሲሕዩን" ለኡቴ እተ ወለ እፈግር እት ሳዐት ሰጁላመ ህለው ማሚ? ሀረብ እንዴ ጀረብኮ ከዶል እትጸበጥ፣ እብ ረሳሰት እግል ልቀተሉኒ ቱ።

3. እትለ ቤቼ እትገሴ ወአስክለ ሸሪከት በታተን ተወዝ ይኢበል፣ እለ ወዴኮ ምን ገብእ ህዬ፣ ለአድሚራል ሸክ እግል ልውዴ እቼቱ፣ ከዐሳክሩ እንዴ ነድአ እቼ፣ ለአሰሩኒ ወሐቴ ክልመት እንዴ ኢለአበልሱኒ እት "ቤት ኣልጅሰር" ለክፉኒ።

4. ሐቴመ ጃርየት ክም ይሀሌት፣ ክመ እተ ዓደቼ አትኒን አሰቡሕ እተ መክተብ ለሸርከት እትፈረር። ክምሰሌሀ ወዴኮ ምን ገብእ፣ የምክን ለአድሚራል መሸቁል ጸንሕ ወለ ውዲቼመ ኢፈቅደ ገብእ፣ ወፈቅደያመ ምን ገብእ ምን ኣመረ ለሐሩቀቱ ባርደት ትጸንሕ ከእበ መስአለት ኢናቅሸኒ። ወናቀሼኒመ ምን ገብእ ለመስአለት እግል አፍህሙተ ፍርሰት እረክብ።

እለ ምን ገብእ፣ ሐቴ ጃርየት ክም ይሀሌት፣ አትኒን አሰቡሕ መክተብ ለሸርከት እቱ ጊስኮ ምን ገብእ፣ ክልኤ ፉርሰት መንገፎ ብዩ።

ዶል ለመስአለት እብ ክል ሸነካተ እንዴ አዳውረ ዐልኮ ከከለስኮ፣ ለራብዓይት ምስዳር እግል እነፍዝ ቀረርኮተ፣ እብ ራሐት ታመት ሸዐርኮ ወለሀ'መት እተ ዶለ ሐድገተኒ።

"አምዕል አትኒን፣ አሰቡሕ መክተብዩ እት አቴኮ እቱ ወቅት፣ ለአድሚራል ግሱይ እት እንቱ ወሰጃረቱ እት ፌርቀ ጸንሔኒ። ክመ እተ ዓደቱ ዕንታቱ ምን አምሩዱ እንዴ አፍገረ አተቃበሌኒ። ምናተ እተ ወቅት ለሀይ ሐቴመ ኢተሣገ ምስልዩ፣ ላመ ምርሐር እለ ለዐለየ አምዔላት እተ ክምሰሌሀ። ሐቆ ሰሰ ሳምን ለአድሚራል አስክ ቶክዮ ትላከዉ። ወእብለ ለክርበቼ አክተመት፣ ወላመ ምሸክለቼ ሐል ረክበት።

"ለግሳየቼ ለሀ ምን ሞት እክድት አድሐነተኒ። እለ ለአምዕል ሰንበት ዐባይ ሐቆ አድህር እግል እፈክር ለትገሴክወ መደት፣ ወለ አርበዕ ለትፈናተየ ክጠጥ እግል እንሰአን ለእቀድር፣ ወመታክል ክል-ምነን ለከተብኮ እት ግሳየት፣ እለ ዋዲ ምን ይእገብእ፣ ለእለ እወዴ ወእለ ሐድግ ወበደየ ምንዩ። ወእተ ዱረ ለትመጽእ እዩ መድሩሰት ለኢገብአት ምስዳር ወነሰእኮ። ለምሸክለቼ እንዴ ሐሰብኮ እበ ቀራር ሓሰም ናሰእ ምን ይእገብእ፡ ለአምዕል ኩለ እት ሀ'መት ወትሸመምኮ ወላሊመ ሰካብ ወአቤኒ። ወአምዕለ አትኒን እት መክተብዩ ገጬ አሻይር ሀ'መት ወፈርሀት እት ብእቱ ወጊሰክዎ ዐልኮ። ወእለ ሓለት እለ እግለ አድሚራል ዝያድ ክም ልትሸከክ እቼ ወወዴቱ።

ተጃርብዩ መረት አሰር መረት ክመ አከደዩ እዩ፣ ንሰአት ቀራር ሓሰም ፋእደት ዐባይ ቡ። ወምን ንሰአት ቀራር ሐር ሐረግረጎት ወእምበል ሀደፍ እት ድዋር ለመስአለት መትደዋር፣ እግለ ነፈር አስክ እንህያር ዓሳብ ለአሸክቱ። ምን ተጅሪበቼ ክመ ረኩብክወ፣ ሐድ 50% ምን ሀ'መቼ፣ እተ ወቅት ለቀራር ለሓሰም ወባርህ እረክብ እቱ ትበዴ፣ ወሐድ 40% ምኑ ህዬ፣ እተ እሊ ቀራር ለእነፍዝ እቱ ወቅት እቱ ትበዴ። ወእብለ ገበይ እለ እነ 90% ምን ሀ'መቼ እብለን አርበዕ ምስዳር ህወኑ።

1. ህመት ለከረ ዲብዩ አሰባብ እብ ዋድሕ እክትቡ።

2. እት አብደዮትለ ሀ'መት እግል ልሰደያኒ ለእነሰአን ምስዳራት እክትበን።

3. ቀራር ሓሰም እነሰእ።

4. ለእሉ ነሰአኮ ቀራር እት ዐመል እግል እተርጅሙ አነብት።

ሚስተር ጃሌሀ ሊትሸፎርድ አዜ ሙዲር ፈርዕ ረዩም ምፍጋር ጸሓይ እግል ሸርከት "ሰታር፣ ወባርክ፣ ወፍሪማን ናይ ኒውዮርክ ሀለ"። እለ ጠሪቀቱ ከአፎ ትመስለከ፧ ለጠሪቀቱ ሰኒ ፈዓልየት ወሙፌደት ተ፣ ወእግለ ሙሽክለት ምን አሳሰ ተሐልለ። ወምን እሊ ወኬን ህዬ፣ እብ ቃዕደት ዕልብ (1) ተአከትም፣ ከምትከሬ ምኒነ ዲብ ዳፍዖት ሀ'መት ምን ንትነፈዕ እቡ።

ሀ'መት እግል ተአብዴ ገሌ ባሰር። ገሌ ሐቆ ኢትባሰር፣ አማን እግል ትርከብ ጀረቦትከ አብደዮት ወቅት እንዴ ገብአ ሌጠ ተርፍ።

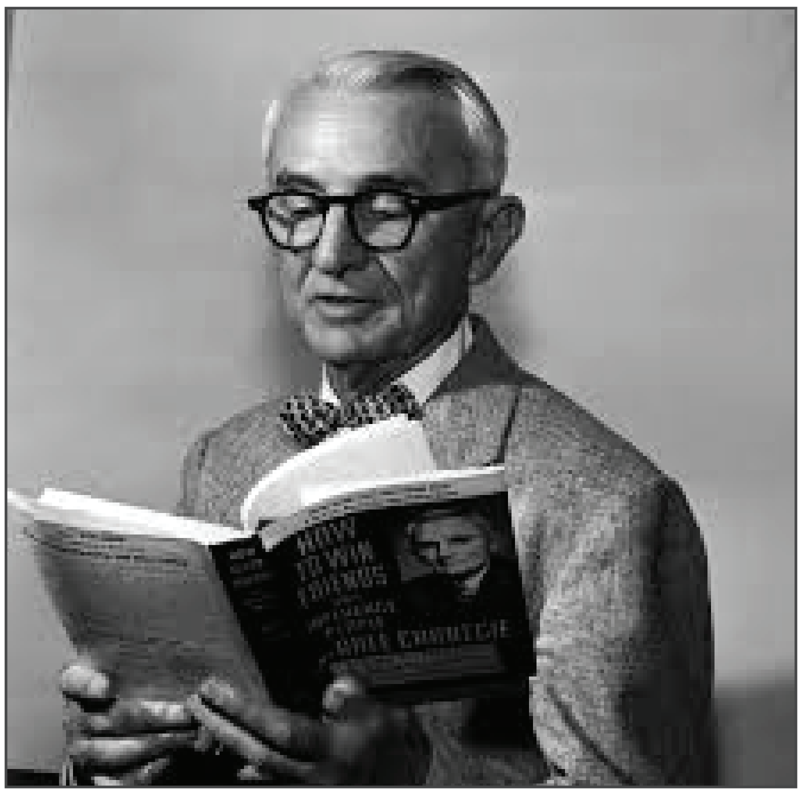

ዊልያም ጄምስ ክም እለ ልብል፦ "ቀራር እንዴ ነሰአከ እት ዐመል እግል ተአውዕሉ ሐቆ ትበገስከ፣ ፍክርከ ኩሉ እት አምጸኡት ፍገሪት ሌጠ ልግበእ፣ እግል ብዕድ ሓጃት ልብ ኢተሀብ"። ውልያም ጄምስ እግል ሊበለ ለሐዜ ለሀለ፣ ዶል ለቀራር ትነሰእተ፡ ኢትትዐነድ። ኢተሐረግርግ ወገጽከ ሐር ሐቴመ ምስዳር ኢተአቅብል። ርሕከ ሸክ ኢተአተውድየ። ሐር ኢተአቅምት። እምበል ፈርሀት፣ ገጽከ ቀደም፣ እት ነፊዞት ለቀራርከ ሌጠ አሴርር።

"ዋይት ፍልብስ" ዎሮት ምን እሙራም ሴንዐት ብትሮል ናይ ኦክላሆማ ቱ" ክም እለ እት እብል ትሰአልክዉ፡ ቀራራትከ እብ ከአፎ ትነፍዞም ዐልከ፧ ከእት በልሰ፣ "እምበል ሐድ እት ሐቴ መስአለት ፈከሮት፣ ሀ'መት ከልቅ ወጨቅጥ እት ወልድ ረኩብኩዎ፣ እተ ሐሳባት አተላሌነ ምን ገብእ፣ እግል ንትራየሙ ለወጅበነ ደረር ነአመጽእ። ከእተ ቀራር ለትነሰእ እቱ ወቅት ሐር እንዴ ኢተአቀምት እት ዐመል አውዕሉ።"

ሌባብ

ሐራሚ በዐል ኬር

ዲብ ዎሮት ድጌ ዎሮት ታጅር ነበር ዐለ። ወድ ምግባይ ዕምር ላቱ እናስ ቱ። ብዙሕ ታጅር ወጽጉብ ነብረ ምናታ፡ ዐዛቢ (ኢሃዲ) ዐለ። እግል ልህዴ ላተ ሸንሀት ምንመ ዐለት እሉ፡ እግል ትትሀደዩ ለተሐዜ ወለት አንሳይት ላተ ይዐለት።

ለትትሀደዩ እሲት እት ለሐዜ ወቅት ረዩም ሐቆመ ትጸበረ፡ ሐቴ ወለት ንኢሽ ሀደ። ወእሊ ህዳይ እሊ እግል ልትዐወት እግለ ሓግል አቡሀ የም አለቡ ማል ሀበ። ምናተ እለ ወለቲት ንኢሽ እግል እሊ በዐል ምግባይ ዕምር ላቱ ታጅር ክም ተሀዴቱ አቤቱ። እግለ እናሰ ትራየመቱ ወክሉ ረእሱ እግል ኢልተምትመ ወእግል ኢልቅረብ እተ ገበይ ከልአቱ። እሊ ታጅር እብ ሰበብ እሊ አደብ ናይ እሲቱ ለውቀት በዴት ምኑ ወሰኒ ሹቁል እት እንቱ ነብር ነብረ።

ላሊ ሐቴ፡ እሊ ታጅር እናስ እተ ዐራቱ እብ በይኑ እንደ አክረረ ሳክብ እት እንቱ፡ አመተ አለቡ ለእሲቱ ሻፍገት እት እንተ እት ትሰዔ እንዴ መጸት እተ ሕቀፉ ሸብ ትቤ እሉ። ህተ ምን ክትር ፈርሀት ለገሮበ ለአርዐዴ ዐለ። ለእናስ ሰኒ ትፈከረ፡ ወእግለ እሲቱ እተ ሕቀፉ እንዴ ጸብጠየ ምን አቅመተ፡ ዎሮት ሐራሚ እተ አፌትለ ቤቶም እት ተክል ረአ። እተ ዶል ለሀ ለታጅር ለጋር አክል ሐድ ፈሀመዩ። ወእግለ ሐራሚ ክምእነ ቤለዩ፣ "መልሀይ፡ እለ እሲት መንደላይት እለ ትርኤ ህሌከ እሲቼ ተ። ወህተ ሐራም እታተ አስክ እለ ዮም እቅርብትዩመ ኢኮን። ምናተ ዮም ላተ እብ ፈድልከ እላተ እተ ሕቅፍዩ ልውሸት ህሌት። ወእብለ ምስምሰ እነ ሰኒ መብሱጥ ምንከ ህሌኮ፡ ወለእለ ተሐዜ ወትትሸነህ ክለ እግል ህበከ ምስተዕድ እነ። ከየለ ቀደም በል እቴ ወለእለ ተሐዜ ክም ሸንሀትከ እንዴ ሐሬከ ወከሬከ ንሰእ፡ አብሸርከ ሐቴመ ኢትምሐክ ምኑ፡ ዲብ እለ ቤት ለሀለ ዐፍሽት ክም ምራድከ ሀርሰ" ቤለዩ።

ለሐራሚ ህዬ ክምእነ በልሰ፣ "መንበ፡ ዲብ እለ ቤት ሸንሀትዩ ለትትዓደል ሰንዐት አው ዐፍሽ እርኤ ይህሌኮ። ምናተ ምን እለ ወሐር፡ እለ እሲት ቅርብ ከልአተከ አውመ እት ሕቅፈ እግል ኢትንሰአከ ሐቆ አቤት እግልከ፡ ደሐን ለዶል ለሀ ምን ሐዲስ እንዴ አቅበልኮ እግል እርኢያቱ። አዜ ህዬ ደሐን መየው ወረቢ ላሊ በኪተት ሊደየ እግልኩም" ቤለዮም ወበርገግ ቤለ ምኖም።

ለሐራሚ እብላሁ ምን ቤትለ ታጅር እናሰ ሐበት ምን ዐፍሽ ልግበእ ወማል እንዴ ኢለሀርሰ ትም እት ልብል ጌሰ። ወምን ምዕል ለሀ ወሐር፡ እለ እሲትለ ታጅር እግል እናሰ ተማም ሰኔት እቱ ወምን አከይለ መዋዲተ እት ሰዋብ አቅበለት።

ከሐት- ሐቴ ዶል፡ ላመ እሉ ተአቤ ነፈር መሕገዝ ጀብረከ እቱ።

ተበሰም

ዎሮት ፖሊስ ሐረከት፡ ሐቴ መኪነት ምን ቅያስ ወለዐል እት ትሰዔ ዶል ረአ እግል ለአብጥረ ጀረበ። ሰዋግለ ዐረብየት ጀነ ሻብ ዐለ፡ ወዶል ለእግለ ፖሊስ ረኣተ ለዐረብየት ምን ዶል እት ዶል ሸፉግ እንዴ ወሰከየ ቅያስ ምእት ኪሎምትር እት ሳዐት እት ልትሀርበብ ተረግ እብ ሰዐይ ቤለ። ወእት ደንጎበ ለፖሊስ ተርፍ ምኑ ሰበት ኢመሰለ እቱ ወእንዴ ሀርበ ክም ኢፈግር ሰበት አከደ እብ ኖሱ በጥረ።

ለፖሊስ ህዬ እተ መኪነት እንዴ ቀርበ ክምእነ ቤለዩ፡ "ነሣር ካምለት ኡብዴኮ፡ ወዐደድ ከፌኒ ሰዊ ህሌኮ፣ አዜ እለ ውዲትከ ምስምሰ መቅቡለት ሁብከኒ እለ ምን ገብእ እግል ቲጊስ ገበይ እግል እጠልቅ እግልካ ቱ" ቤለዩ።

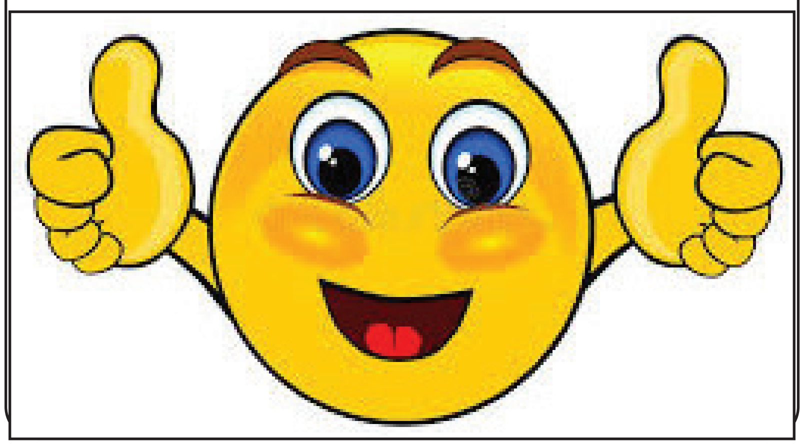

ዐመልየት ፈንቅል ክት 35 ሖለ

እሊ አሌሌት እሊ ዝክረት 35 ሰነት ዐመልየት ፈንቅል ወተሕሪር ሚነት ባጽዕቱ። ከሰፍሐት ፈን ወዓዳት ዮም እብ ክሱስ እለ ቃልየት አምዕል እግል ትናወልቱ።

ዐመልየት ፈንቅል ሐቴ ምነ ዲብ መደት ንዳል ለገብአ ዐባዩ ወመትዳላይ ብዙሕ ወሕፍዝ ለገብአ እቱ ዐመልያት ሰውረት ኤረትርያ ተ። ለዐመልየት ሐድ 1,560 ኪሎሜትር መረበዕ ለትገልብብ አርደት ዲበ ጋብአት ተ። ዲብ እለ ጀብሀት እሉ፡ አባይ ሐድ 3,000 ለገብአ ዐሳክር ቅወት በሐር ለዐለው ዲቡ፡ 25,000 ጄሽ እትብጉስ ዐለ።

ቅወት በር አባይ፡ 150 ለተፈናተ ደባብ፡ ሐድ 70 መዳፌዕ፡ ዝያድ 100 ረሻሽ፡ ብዙሕ ድድ ደባብ ሚሳይላት ለትዐንደቀ ዴሽ ዐለ እግሉ። ለቅወት በሐር ህዩ፡ ምን 7 ስኳድሮን ለቄመት፡ 30 ዐባዩ ወነኣይሽ መራክብ ሐርብ ዕንድቅት ዐለት።

እምበል እሊ መ፡ ክም እዴ ዛይደት እግል ልትሸረሕ ለቀድር ጄሽ አባይ፡ እብ እስምንቲ ወሐዲድ ባቡር ለትሸቀ አስክ ደባባት ወመዳፌዕ እግል ልስተር ለቀድር ሰዋትር ዐለ እሉ። ዲብ ዐመልየት ፈንቅል እብ ጀሀት ዴሽ ሸዐቢ ለሻረከት መቅደረት አዳም ወአስልሐት፡ ዴሽ ሸዐቢ ዐደዱ 13,500 እት ለዐሌ፡ እሊ ምን ከፈፍል ዴሽ 74፡ 85 ወ96 ለትፋገረ ሴዕ ብርጌድ አ'ገር ወሰለስ ብርጌድ መከናይዝድ ዐለው።

ሚከናይዝድ በራጊድ፡ ዴሽ ሸዐቢ 45 ደባበት፡ 100 ሚሜ መዳፍዕ፡ 31 ድቁብ መዳፍዕ ናይ 85 ሚሜ፡ 120 ሚሜ ወ130 ሚሜ፡ 4 ሰዋሪክ ቢኤም 21፡ 20 ረሻሻት ድድ አጋር ወጣኢራት ዕንዱቕ ዐለ።

እሊ እብ ዴሽ ምድር ለገብአ መትዳላይ እት ገብእ፡ 10 ሻፍጋት ጅላብ ለትዐንደቀ ዴሽ ቅወት በሕርየት ህዩ፡ እብ ጀሀት በሐር ዱሉይ ዐለ። ዐመልየት ፈንቅል ለፍንቲተ፡ እግል ሰልፍ ኢነት ዴሽ ሸዕቢ፡ እብ ምድር ወበሐር ለነዘመየ ሻፍገት ወእግል አባይ መዳሊት፡ ሐሲብ ወሰዳይት እግል ሊዴ በክት ለትከልእ ዐመልየት ምን ዐለት ቱ።

ዐመልየት ፈንቅል ዲብ ቀበት ሰማን አምዕል ለገአት ዐመልየት ተ። ተጠውራትለ አምዔላት እብ አምዕል አምዕሉ ወልትሰጀል ለዐለ ዐውቴታት ምን እንርኤ፦

ዴሽ ሸዕቢ እት ዮም 08 ፌብርወሪ ሰነት 1990 ምን ድዋራት መሓዝ ቅንጻል እንዴ ትበገሰ እብ ምግብ ሽዕብ ወዕንክለት ከንቴባይ እንዴ በክአ፡ ዲብ ዐድ-ዕሌ ለዐለ ናይ ቅያደት ሳድስ ክፈል-ጦር ዴሽ-አባይ እንዴ ጸብጠ፡ እብ ታምም ደውሸሸዩ። እት ነፍሰ ለአምዕል እብ ብዕድ መርበይ ለትበገሰ ዴሽ ሸዐቢ ዲብ ጋሕተላይ ዐመልየት እንዴ ወደ፡ ከጥ አስመረ ባጽዕ በትከ። ወለሳልስ መርበይ እብ ጀሀት ለዋው በሐር ህዩ፡ እግል ጎርጉስም ወመስነዕ እስመንቲ ጸብጠት። እብ እንክር ቅብለት ህዩ፡ አስክ ቀበት ሚነት ባጽዕ አቴት።

- እት ዮም 9 ፌብርዋሪ ዴሽ ሸዐቢ ደንጎሎ ተሓት፡ ድግድግት ወዶገሊ ጸብጠ።

- ዮም 10 ቅወት ዴሽ-ሸዐቢ ሳዐት 7 አስቦሕ ፎርቶ ጸብጠት። ሐቆ ፎርቶመ፡ ባካት እም-ክሉ፡ ሕጥምሎ፡ አማተሬ ወዐዳገ እንዴ ራቀበት፡ መንገአት ስጋለት ቀጣን አቴት። ሳዐት 8 ምሴ ህዩ ግራር ጸብጠት።

- ዮም 11 መዐስከር ናባል በይዝ እብ ካምል እት ሐን መራቀበት ዴሽ ሸዕቢ አተ።

- ምን ዮም 12-14 ዲብ ጀብሀት ግንደዕ ድቁብ ሐርብ ዐለ። ወዲብ ቀበት ባጽዕ ህዩ ዴሽ ሸዐቢ እግለ ዲበ መዲነት 2000 ሸዐብ ክም ሕጌ ዝሆ እንዴ ጸብጠ ልትሓረብ ለዐለ አስክ 1000 ለገብእ ዴሽ አባይ እብ ሰላም እዴሁ እግል ለሀብ ልኡክ ነድአ እቱ።

- ዮም 15 ፌብራየር አንፋር ቅወት በሐር ጽልመት እንዴ አትሔገው፡ ዲብ ገራር ናቫል-በይዝ፡ እብ ገያድ ጅላብ 11 ደርበት እንዴ አትቀባበለው፡ ሕዳም ምናድሊን አስክ ረአስ ምድር ተዐደው። ለተዐዴት ሕድት ቅወት ጄሽ ሸዕቢ፡ አባይ እበ ኢታከዩ እትጀህ ምን ግረ ዘብጥ ክምሰል ፈትሐት ዲቡ፡ ጄሽ አባይ ፈነጥር ገብአ። እሊ ዲብ ገብእ፡ ለእብ ስጋለት-ቀጣን እግል ልትዐደው ለጀረበው ደባባት ወአ'ገር ጄሽ፡ እብ ድቁብ ለክፍ ስልሕ እንዴ ትሰደው፡ መስነዕ በረድ እንዴ በጽሐው ከጥዋለት አተው።

- ዮም 16-02-1990 ላሊ እብ ግዲደ ወፈጅራተ ጽብሕ ምድር ናይ መዲነት ሽፍ ሐቀለ ወደው ህዩ፡ ጄሽ ሸዕቢ፡ ለእግል ሸዐብ ሙሳልም ዝሆ እንዴ ጸብጠው ዲብ ጥዋለት ወከርስ ባጽዕ ዕስኩራም ለዐለው ዐሳክር አባይ ቀትለ ወጸብጠ ወእግል ባጽዕ እብ ከማለ ሐረረየ። መዲነት ባጽዕ እብ ተማማ ተሐረረት።

ዲብ ዐመልየት ፈንቅል ምን ዮም 8-16/02/1990 ዲብ አባይ ለጀረ ከሳር

- ዲብ ዐመልየት ፈንቅል ለሞተ ወለትጀረሐ ዴሽ አባይ 18,000 ቱ። እለ ዲብ አዳም ለጀሬት ከሳር እት ገብእ፡ ዲብ ክሉ ምድር ሰምሀር ለዐለ ስለሕ አባይ ህዩ እምበል ሑድ ለትደመረ ምኑ ድኢኮን፡ ለበዝሐ እት እዴ ዴሽ ሸዐቢ አተ። ለትሰለበ አስልሐት፡ 130 ለትፈናተ ደባባት፡ 8 ሰዋሪክ ቢኤም 21፡ ዝያድ 70 ድቁብ መዳፍዕ 122፡ 85 ወ76 ሚሜ፡ ዝያድ 100 ረሻሽ ናይ 23 ወ37 ሚሜ፡ ወለትፈናተ አስልሐት ከፊፍ ወቀናብል ትሰለበ። ወለተርፈ ዴሽ ወመስኡሊኑ ህዩ ሰእየት እንዴ በትከ ሰለመ።

ቐብጸት (በቲክ ሰእየት)

- ሐቆለ ጀብሀት ሸዕብየት እብ ምድር ወበሐር ለነሰአቱ ህጁም ሻፍግ ናይ ዐመልየት ፈንቅል፡ እግል ባጽዕ እንዴ ጸብጠተ፡ ሸዐብ እግል ተአትሐድር ወከደማት እጅትማዕየት ክም በዲሩ እግል ትብለሱ ጅህድ ትወዴ ዐለት። እብ ድዱ ቀዋት በሐር ወጀው አቶብየ ምን አምዕል ለሓሪት ናይ ዐመልየት ፈንቅል እንዴ አንበተ፡ እት ዘቢጥ ሸዐብ መሳልም፡ ሐምረጎት እቅትሳድ ወመንበረት መዋጥኒን፡ ነብረ ራድኢት እት ሸዐብ እግል ኢትብጸሕ ከሬዕ፡ ክምሰልሁመ እት ዘርእ ፈርሀት ወርዕብ ክሱእ ዐለ። ክም መትፈዳይ ተረት ናይለ ጀሬት እቱ ከሳር መራር ሰበት ሐሰበዩ ህዩ፡ እብ ኩለ ሒለቱ ሸቀ ዲቡ።

- እብሊ ንዛም ደርግ ምን ድንጋጽ ለትበገሰ፡ "ለልትሐረክ ፍጡር፡ ልከፍ ዲቡ" ለልብል አዋምር ዲብ አንፋር ቅወት ጀዉ ሀበ። ዲብ ዮም 22 አፕሪል ለአምበተ፡ ዲብ ታእሪክ ጀራይም አባይ አቶብየ ለዐበ ላቱ ዲብ አብርያእ ሸዐብ ለአመመ ለክፍ ጠያራት ሐርብ፡ እግል ባጽዕ 7 መረት እብ ቀናብል ናፓልም ወፎስፎረስ ረጅመየ።

- እብሊ ለክፍ መብዝሒም አጀኒት ወአንስ ላቶም 124 ምን ስካን ባጽዕ እብ ለትአሸዐልል ገበይ፡ አከይ-ሞት መይቶ እት ሀለው፡ 332 ህዩ አረይ ጅረሕ ወምስክነ ገብአው። እብሊ ዘብጥ ብንየት ትሕትየተ ሚነት ባጽዕ እብ ትሩድ ትደመዕ እት ህሌት፡ እብ አምአት ለልትዐለብ መባኒ ወሙአሰሳት ህዩ ምስል ዐፍሹ ወታምም ጽበጡ ዲብ ጨበል ርምቦ ትበደለ። እለን አሌላት ጀራይም አባይ ዲብ ረአስ ላጼሕ ሸዐብ ባጽዕ "ቅብጸት" እበ ትብል ስሜት ልትአመረ።

ዕላል ወዴት ፈንቅል

ዕላል ወዴት ፈንቅል፡ ከበሸረቱ ለሞዳይ
ምን ረአሰ ከሬት ከሰሰዐት፡ ክም ዔረየ ለህዳይ
ትርን ቤለ እብ ሕበር፡ ለጣሻት ነኢሸ ወዐባይ
ወክርን ወዴት ንጋረት፡ ምንለ ውቁል ለሻባይ
እት በርጅ መጸው ወረዴ፡ እት ትትጸበሮም እብ አኖካይ
ሐናደው እተ ሐረተ፡ እበ ሰይፍ ለሶታይ
ፈርሐ እግሎም ፈትዮም፡ ወትረመጨ ለአባይ።

ኣቤ! ለሓዩት ወረዴ፡ ተህራደበው እብ ዝያድ
እግል ልንዝዕወ ለመርዓት፡ ቀስብ ኢኮን እብ ምራድ
ረቢ እንዴ ሰደዮም፡ ሞላይ ለጢፍ አልዕባድ
በርቀው ዲበ እግል ባጽዕ፡ እብ አሰዩፎም ወጅራድ
ወሌመው ዲበ ቀበት ማይ፡ እበ ነኣይሽ ለጅላብ
በዋቢር ዐባዩ ጸብጠው፡ ከዔርው እቡ ለሰላብ
ደርጊ ቅነጽ መጸቶ፡ ለኢለአትጋሜ እንግላብ
ነብረ ሐድገ እብ ጽብሑ፡ ወሐሊብ ዱሉይ እት ሕላብ
ገሌ ብጣሩ ትጸበጠ፡ ወገሌ ፈግረ ምን አግባብ።

ደርጊ እብ አርወሐት-አፍግር፡ ተሐራረበ ምጋሩ
ምናተ ሕልቅሙ ትጸበጠት፡ ከተረው ቤለ ለአሰራሩ
ዓለም ክለ እብ ተማሙ፡ አተንሴቱ ለገዓሩ
በዴኮ ቤለ ወቀዌኮ፡ እንዴ ገብአ ብጣሩ
ወአውኪር ቀደም ለአሳድሮ፡ እግል ለአትዐሩ ለሓሩ
ለዴሽ ሳብት ኤማኑ፡ ለአምዕል አበ አፍጋሩ
ምንሕድ ግለይ ወደዩ፡ ቅዋት በሐሩ ወአጋሩ።

ደገድግቱ ወደዎም፡ ፍራስ ለሐር ኢልብሎ
እት ከረን እንዴ ፈርህዎም፡ ዲብ ጋሕቴላይ ገንድሎ
ኢልቡለ ተዐብኑ፡ ገበይ ረያም እት ሳፎሮ
ሳሳት ምንዲ ልትዐደው፡ ወጋድሞታት ምን ሳጥሮ
ሚክም ወዱ ኢቀወው፡ ለአግቡይ አምሮ ወባሰሮ
እብ ከሪጣት ልትመርሖ፡ እበየ አቱ ወፈግሮ
ለህጁም እግል ልትሻፈግ፡ ላሊ ወአምዕል ለሐባብሮ
ድቁብ አጽዋር ወአጋር፡ መጦር አሕድ እት ወግሮ
ገበዮምተ ዴሽ ደርጊ፡ ክምለህይ እግል ልትዘርዘሮ።

ቅዋት በሐር ወምድር፡ እሎም ክልኦት መነቲት
ለአባይ ዐጭሙ ወስግሁ፡ ምን ሕድ ወደው ፈነቲት
ገናይዙ አትሐደገው፡ ሉኩፍ ክምለ ገነዲት
ፈንቅል ፈንቀለቱ፡ መረ ዲቡ ለአፈቲት
እት ሐዋዊን አትቃበለ፡ ክም በትከ ለመስኢት
እብ ለክፍለ ጥያራት፡ እግል ልፍገረ ለትግቢት
ሐሩቀቱ አትባረደ፡ ዲብ ረአስ አንስ ወአጀኒት
ጅግሉብ ዋድቅ ምራቁ፡ በዲር በዐል ሐዋኒት
ለህይ መአዜ ሰልፋቱ፡ በዲር በዐል ሐዋኒት።
ሳልሕ ሙሰ (ውድ ሐቢብ)

ወጠንቲ ጅግረታት ዐጀላት ዝክረት ፈንቅል ተመ

እብ መናሰበት 35ይት ሰነት ዝክረት ዐመልየት ፈንቅል ገብእ ለዐለ ወጠንያይ ጅግረ ዐጀላት ኤሪ-ጁንየር ሰነት 2025፡ ለሐልፈት ሰንበት ዐባይ 2 ፌብርዋሪ እብ ናይ ቀበት መዲነት ጅግረ ተመ።

እሊ ዲብ መዲነት ባጽዕ ለገብእ ጅግረታት፡ ሰንበት ንኢሽመ እት አወላይት መርሐለቱ ናይ ከደን ጅግረሁ ዋዲ ዐለ።

እት ናይ ካልኣይት መርሐለት ጅግረ ክሎሊት-ሻሪዕ (ቼርኪት) ቀበት መዲነት ሀዬ፡ ለብድረ ምን ባካት መክተብ ተእሚናት እንዴ ትበገሰ፡ እብ ሳሾየ እት ገበይ ሰጋለት ቀጣን እንዴ ተሓበረ፡ ሲነመት አደይ ምን እት ለአቀብል፡ እት ተእሚናት ለልአተምም፡ እት ክል ዱረቱ ሐምስ ኪሎምትር ክሎሊት ለገልበበ ዐለ።

እት ናይ ሰንበት ንኢሽ ጅግረ ዐጀላት ሰልፋይት መርሐለት ምን እግል ሊኪዳሁ ለዐለት እለን ምን ትደሀረየ ጅግራሀን ለትሸመበት አዋልድ፡ 70 ኪሎምትር ሄረረየ። እት ሰንበት ዐባይ ለገብእ ጅግረ ካልኣይት መርሐለት፡ ለናይ ሰንበት ንኢሽ መትሸጣብ ጅግረ ለአቅሀረየን እት መስለ ጅግራሀን እብ ሸፋገት ዛይደት አንበተያሀ። እት ሰልፋይት ሳዐት ሀዬ እብ ምግባይ ቀያስ 35.8 ኪሎምትር እት ልትፌተተ ተረአየ።

መትባድራይት ፈሪቅ ግብለት ናርዶስ ጸጋይ፡ እት ሳዐት 33.4 ኪሎምትር እት ትዛርር፡ እብ2 ሳዐት፡ 5ደቂቀት ወ44 ካልኢት ዕውተት ናይለ መርሐለት ነስአት። ኤልዳና በረከት - ደንደን፡ ወዞርሚላ ሰምኦን ምን ፈሪቅ ግብለት፡ ካልኣይት ወሳልሰይት አተየ።

እብሊ ሀዬ፡ ናርዶስ እብ ንቀዋ ክእሉል ወወቅት ሰበት ተዐወተት፡ ክልኤ ፍሌንየት መዳልየት ደሀብ ትሰርጌት። እብ ናይ ወቅት ሀዬ፡ ኤልዳና ወዞርሚላ መዳልየት ወርቅ ወነሓስ ከሻከሸየ። ቤትኤል ኤፍሬም ምን ፈሪቅ ግብለት ሀዬ፡ ለሌሰት መትባድራይት ናይለ ምዕል እንዴ ትበሀለት አልፍ ነቅፌ ነስአት።

ጅግረ፡ እት ሰልፋይት ሳዐት 43.8 ኪሎምትር ትፌተተው። 500 ምትር ምን ጅግረ ክም ተርፈ ሀዬ፡ እት አወላይት መርሐለት 60 ኪሎምትር በይኑ ለመርሐ ወለሔሰ መትባድራይ ናይለ መርሐለት ለነስአ ኤሽን ኤፍሬም ምን ፈሪቅ ሓርነት፡ እብ ለትአትዐጅብ ቅድረት ምን መጅሙዐት ለዐባይ እንዴ ትመልሐጠ ክም ትፌተተ፡ እብ 2ሳዐት፡34ደቂቀት ወ16ካልኢት አወላይ አተ። ምን

ምን ፍረቅ ሀዬ፡ አዋልድ ፈሪቅ ዐጀላት አቅሊም ግብለት እግል አሪጋ ወሰራይር ሳዋ እንዴ በድረየ፡ ሰልፋያት አብሀዘየ። እትሊ ጅግረ ምን አቅሊም ዐንሰበ ለሻረከት መትባድራይት ዐጀላት ሙዚር ክዳናይ እበ አርኤተ ሰእየት ለትሀይብ ትልሀየ ምን መትፈርጀት ዐጀብ ረክበት።

እብ ጀሀት ውላድ ሀዬ፡ 110 ኪሎምትር ለገልበበት መሳፈት እት ትጃገረው። እትሊ ለረዪሕ እብ ክልኤ ካልኢት እንዴ ደንገረው ሀዬ፡ ሰምኦን ተኽላይ ምን ጋሽ-በርካ ወዮናታን ቴድሮስ ካልኣይ ወሳልሳይ ገብአው።

ሶፋንያስ የሜ ምን ፈሪቅ ጾንዖት አቅሊም ግብ ሀዬ፡ ለሔሰ መተልሀያይ ናይለ ምዕል እንዴ ገብአ፡ 1000 ነቅፌ ጃእዘት ረክበ።

እብ ኪሉል ንቀዋለ ክልኤ መርሐለት ሀዬ፡ ሚልክያስ ዳኒኤል ምን ፈሪቅ 'ትጽቢት ዛራ' እብ 11 ንቀጠት ተዐወተ። እብ ወቅት ክእሉልመ፡ ሚልክያስ አሸብረቀ። ኤፍሬም ዘርኢጋብር ምን ፈሪቅ ናትና፡ ክምሰልሁመ ኤሽን ኤፍሬም ደርብ ሕድ መዳልየት ወርቅ ወነሓስ ትሰርገው።

እት ድንኪክ ፍረቅቅ - ትጽቢት ዛራ፡ ናትና ወደንደን ደርብ ሕድ አተው። እብ ዓመት ሀዬ አቅሊም ምግብ፡ እብ ክልኢቱ ውላድ ወአዋልድ ሀርማለ ጅግረ ነስአ።

እትሊ ናይ የም ዓመት ጅግረታት ዐመልየት ፈንቅል፡ አቅሊም ምን መሻረከት እንዴ ሐልፈ፡ እት ጅግረ ደረጀት ለትዐደው ዲብ ዐለት።

ፈሪቅ ዐጀላት ኤረትርየ አስክ አልጄርየ ልትበገስ

ተኽሊት ኢሳቅ

ምን የም 8 አስክ 22 ፌብርዋሪ 2025፡ እት ዱር አልጄርየ ለሻርክ ፈሪቅ ዐጀላት ኤረትርየ፡ እት የም 3 ፌብርዋሪ ምን ገጽ ምሴ፡ መፈወድ ዓዳት ወርያደት ሰፈር ዘመዴ ተኽሌ ወብዕዳም መስኡሊን ርያደት እት ሐድረው መናሰበት ዓደት ስርሐ ገአት እሉ።

ሰፈር ዘመዴ፡ እሊ ፈሪቅ፡ ወጠን ለአርፈዐቱ ቱ ሀደፍ እንዴ አትመመ እብ ዐውቴ እግል ለአቅብል እት ልሰኤ ምኑ፡ እት ወድዉ ጅግራታት ሰዳይት ሕድ ለብእቱ ሸዐር ርያደት እቡ እግል ልተልሀው ትፋነዮም።

መደርብለ ፈሪቅ አሰይድ ሙሴ አስሄል እብ ጀሀቱ፡ መዳሊቶም ሰኒ እተምማም ክም ሀለው፡ ለሰለስ ናይ ክላሲክ አምዕሎታት ሀዬ ዝያደት ንቀዋ ሰበት ብእተን ዲበን እብ ኩለ ሐሊቶም እግል ልተልሀው ክም ቱ ሸርሐ።

ፈሪቅ ብድረ ዐጀላት ኤረትርየ ሓቀፎ ለሀለ መትባድረት፡ ሚልክያስ ማእከሌ፡ ዳንዮም ፍጹምብርሃን፡ ኑር አሕመድ፡ ሄብሮን ብርሃኔ፡ ናኦድ ብርሃኔ ወአክሊሉ አተሸም እት ገብኡ፡ መደርቦም ሙሴ አስሄል እንዴ ክምከመዮም ብጉሳም ሀለው።

ዱር አልጄርየ የም ዓመት እግል 25ይት ኢነቱ ገብእ ለሀሉ፡ እብ ዓመት 10 መርሐለት ወ1,376 ኪሎምትር ለገልብብ፡ ክምሰልሁመ ሰለስ ምዕል ናይ ክላሲክ አምዕል ታመት ጅግረ ክቡድ ለብእቱ ጅግራታት ርቱብ ሀሉ።

ወጠንያይ ፈሪቅ ዐጀላት ሊሊት አተላተ 4 ፌብርዋሪ አስክ አልጄርየ ክም ሳፈረ፡ ዕላቃት ዓም ፌደሬሽን ዐጀላት ኤረትርየ ሐበረ።

መትጃግረት ዐጀላት ዱር አልጄርየ

ሰጽ ደውሪ ሸምፕዮን አሮበ ትከከፈ

ማን-ሲቲ ድድ ርያል ማድሪድ

ያቀብ ዕመር

ሰጽ እንዴ አውደቅከ ሐሊፍ ደውሪ ሻምፕዮን አሮበ፡ ለሐልፈት ጅምዐት እት ሳያታት ሐቀ አዝህር ዲብ ስዊዘርላንድ ወድቀ።

ደውሪ ሻምፕዮን አሮበ፡ የም ዓመት እብ መትክዛም ሓዲስ፡ እብ ናይ ደውሪ ሸክል 36 ፈሪቅ እብ ሕበር እት ሐቴ መጅሙዐት እንዴ ከወነ ጅግራታቱ ክምሰል ወደ ልትዘዘር። ክል ፈሪቅ፡ ድድ ሰማን ለትፈናተው ፍረቅ፡ አርበዕ ትልሀየ እት ሜዳኑ፡ ወአርበዕ ትልሀየ ብዕዳት በረ ምን ሜዳኑ ወደ። ወእብሊ ለሐልፈት አርቦዕ ለፍረቅ፡ ሳምናይት ናይ መጅሙዐት ትልሀያታቱ አትመመ።

ክለሰልፋያም ሰማን ፈሪቅ ምን እንረሔ፡ ሊቨርፑል፡ በርሰሎና፡ አርሰናል፡ ኢንተር-ሚላን፡ አትሌቲኮ-ማድሪድ፡ ባየር ሌቨርኩሰን፡ ሊል ወአስቶን-ቪላ ሀዬ፡ ዱቁሪ እት ደውሪ 16 ሐልፈው። ምን 9ይት አስክ 24ይት ደረጀት ለጸብጠው 16 ፈሪቅመ፡ እብ አሳስ ዋድቅ ለሀለ ዕጽ፡ ናይ ክልኤ እግር ትልሀየ እንዴ አውደቅከ ሐሊፍ (playoff) ሐቀ ወደው፡ ሰማን ለዐወታም ፍረቅ አስክለ ዱቁሪ ጅግራታት እግል ልትዐደው ቱ። ሐቆሃመ፡ ናይ ዱረት 16 ትልሀያታቶም እግል ሊደው ቱ።

እብሊ ሀዬ፡ ማን-ሲቲ ምስል ርያል ማድሪድ፡ ሴልቲክ ምስል ባየር ሙኒክ፡ ፌይኖርድ ምስል ኤሲ-ሚላን፡ ስፖርቲንግ ሊዝበን ምስል ቦሩስየ ዶርትሞንድ፡ ሞናኮ ምስል ቤኔፊካ፡ ብሬስት ምስል ፒኤስጂ፡ ፈሪቅ ፕሩገ ምስል አተላንት፡ ጁቬንቱስ ምስል ፒኤስቪ፡ ናይ ክልኤ እግር ትልሀየ እግል ሊደው ቱ።

አወላይት እግር ትልሀያሆም ሀዬ እት የም 11 ወ12 ፌብርዋሪ፡ ካልኣይት እግር ሀዬ ዲብ የም 18 ወ19 ፌብርዋሪ እግል ሊደወን ክም ቱ እሙር ሀሉ።

እስትራተጅያይት ፓናመ ዲብ ሐንቴ ዕን ትራምፕ

ሰሕፌ፡ ታደሴ ተኽሌ

ድወል ቅብለት ወግብለት አሜሪከ ዲብ ለአትራክብ ካራብያን ዲብ ልትበህል ለልትሰሜ ምድር ብዝሓት ነኣይሽ ድወል ህለየ። ዲብ ሐንቴ እስባንየ እግል አምኣት ሰኒን ዲብ ሐንቴ እስትዕማር ሰበት ትቀረነየ፡ ህግየ ወዓዳት እስባንየ ዝያደት ተእሲር ወደ እተን። ምን ህግየ ላቲን ላተ ስባንየ ሰበት ልትሃገየ ክምሰል ክለን ድወል ግብለት አሜሪከ "ላቲን" ዲብ ልትበህለ ልትሰመየ። እምበለ መስተዕምረት ስባንየ እንዴ ኢመጽእ ለዐለው ገባይል ውላድለ ባካት ብዙሕ ለተሓበረ ሸዐብመ ይዐለ።

ሐቴ ምን ካራብያን ለልትበህለ ድወል እብ ጋምል ድበዕ ዝያድ 300 መሓዛት ወአንሃር ለገረመት ፓናመ ህሌት። ፓናመ ምን ቀያስ ወለዐል እስትራተጅያይት ምን ገብአት፡ እብ ጀሀት ምውዳቅ ጸሓይ እብ ቅብላት ምሒዋ ሰላም ወእብ ጀሀት ምፍጋር ጸሓይ ህዬ እብ ቅብላት ምሒዋ አትላንቲክ ለህሌት ደውለት ተ። ዲብ ረአስለ እግል ክልኢቱ ምሒጣት ለፈንቴ መካሪት እግል ቅብለት ወግብለት አሜሪከ ለተአትራክብ ምብታክማ ተ። እግል 300 ሰነት ዲብ ሐንቴ እስትዕማር እስባንየ ሐቀለ ክልአት፡ ፓናመ ዲብለ ግራን ኮሎምብየ ልትበህል ለዐለ ኮንፈደረሽን ብዝሓት ድቁባት ድወል ተሓበረት። ለኮንፈደረሽን ክምሰል ትፈንጠረ ህዬ ዲብ ሰነት 1830 ዲብ ኮሎምብየ ተሓበረት።

መካሪት ፓናመ ክልኤ በሐር ለከፍል ምን ገብአ ምን ምውዳቅ አስክ ምፍጋር መዋሰላት ለተዐዴ ገበይ ሐቀመ ትከሰተት፡ ምን አሜሪካ አስክ ብዕዳት ቃራት ለልግዕዝ መራክብ እብ ክንክሸ ግብለት አሜሪከ አንኮላል ኢለአትሐዜ። ሰበት እሊ አሜሪከ እግል ሰልፍ ኢነት ዲብ ረአስ ፓናመ ዐሸም እግል ቲዴ አስተብዴት። እሊ ህዬ ገበይ ተቃርብ እግል ትክሰት ክምሰል ትቀድር ድራሳት እንዴ ወዴት ቱ። እግል ክልኤ በሐር እብ ምድር እግል አትራካብ ለተአቀድር ገበይ ባቡር እግል ትሸቄ ፓናመ ወአሜሪከ እትፋቀየት ፈርመየ።

አሜሪከ ሌጠ ኢኮን አህምየት ፓናመ ለዐለ እለ። ፈረንሳመ ክናል ስዌዝ እንዴ ሸገው በሐር ቀየሕ ምስል ምግባይ በሐር ለሓበረው መሀንድሲኑ ሕድ ለሸብህ ወቀይ እውቁያም ሰበት ዐለው፡ ዲብ ሸቅየት ክናል ፓናመ እግል ልሻርኮ ናድኣት ዐለት። ዲብ ረአስለ ሳደፈዮም ናይ ማል ከሳር እብለ ተሐደደ እግል ልሸቀው ምን ትነደአው ሸቃለ ለ20 አልፍ እብ መላርየት ወበዕድ ሕማማት ክምሰል ፈነው ለሸቅል አትካረመ። ለፈረንሰዩን ለአስተብደዉ ረአይ ላኪን አሜሪከ ትከበተቱ። ዲብ መደት ለሀ ፓናመ ናይ ኮሎምብየ ውላየት ሰበት ዐለት፡ አሜሪከ ለፈረንሰዩን ለአትካረመወ ሀንደሰት እግል ተአተላልዩ እግል ኮሎምብየ ትሰአለት። ኮሎምብየ ላኪን ለናይ አሜሪከ ጠለብ እንዴ ረፍደት፡ ዲብ ምድረ እግል መስለሐት ብዕደት ደውለት ለለውዕል ክናል እግል ልትበኔ ክምሰል ኢትሰሜሕ አትአመረት። ዲብ መደት ለሀ ርኢስ አሜሪከ ለዐለ ሩዝቨልት እብ ክልኢቱ ሸነክ ፓናመ እብ አትላንቲን ወፓስፊክ ምሒጣት መራክብ ሐርብ እንዴ ነድአ ፈርሀት ከልቀ። ፓናመ ምን ኮሎምብየ እንዴ ኢትትሐረር አሜሪከ ደስቱር እንዴ አፍገረት፡ ዴሽ አሜሪከ ዲብለ ገብአ ክፋል ፓናመ እንዴ አተው፡ እግል መስለሐት ዐዶም እግል ልዕቀቦ ለተአቀድር እጃዘት ኖሶም አምሪክዩን እትለ አዳለዉ ደስቱር ትከተበ።

ሐቆ እለ ፓናመ ዲብ ሰነት 1903 ሕርየተ እንዴ አወጀት ምን ኮሎምብየ ክምሰል ትፈንቴት አትአመረት። ኮሎምብየ መቅደረት አዳም ሰበት ይዐለት እለ፡ እግለ ሕኩመት ሐዳስ እግል ተአፍርስ ኢቀድረት። አሜሪከ ዱቅሪ ክናል መራክብ እግል ትሸቄ አስተብዴት። ቅያስ ለአለቡ ናይ ሀንደሰት ተጠውር ለትረአ እቱ ክልኦት ምሒዋ ለለአትራክብ ቀሪ ነሀር ትሸቀ። እሊ ክናል ዲብ ትሸቀ እቱ ወክድ ሐድ 5600 ሸቃለ ክምሰል ሞተው ተቃሪርለ ወክድ ለሀይ ለሐብር። ክናል ፓናመ እብ ምልክየት አሜሪከ ዲብ ሰነት 1914 ሸቅሉ አስተብደ። ምልክየተ ክናል እት ሰብኡ እግል ብልሰት እብ ዶልዶሉ ነዐር ለተሓበረ እቱ አግማም ገቢል ፓናመ ለተዐደ

ንዳል ምን ወከድ ለሀይ አስተብደ።

እብ አሜሪከ ዲብ ትሰዴ ፓናመ ዲብ ሰነት 1903 ምን ኮሎምብየ እንዴ ትፈንቴት ደውለት ገብአት። አሜሪከ እግለ ሐዳይስ ሰብ ሰልጠት ፓናመ ዲበ ኢሻረከው እቱ፡ ምስለ ፈረንሰዩን መሀንድሳት እትዳቅየት እንዴ ወዴት ምን በሐር አስክ በሐር ለለአትራክብ ክናል እግል ትብኔ ፈርመት።

ለ83 ኪሎሜትር ሪም፡ እብ ሰምጥ ናይ 16 ኪሎሜትር ፍይሔ ምድር እግል ዲመ ምልክየት አሜሪከ ክምሰል ገብአ ወዲቡ

አሜሪከ ክናል እግል ተአሰሰ ወእግል ተአትመቃሬሕ ለለአቀድር ድፍዓት እግል ትብኔ እቱ ለለአቀድር እትፋቅ ፈርመት። እሊ ህዬ ምስል ሕኩመት እንዴ ኢገብእ ምስለ ከስረት ፈረንሰየት ሸሪከት ቱ ለዐለ።

ሐቆ 11 ሰነት ህዬ ለናይ 83 ኪሎሜትር ሪም ለቡ ክናል ፓናመ ዲብ ልትበህል ለልሰሜ መዐደዩ መራክብ አሜሪከ እንዴ ሸቄት

አትመመቱ። ፓናመ እግል ብዙሕ ዐሰሮታት ሰኒን ምስል አሜሪከ ምስንዮት እበ ዐለት እሎም ምስል ትጃረት እዲነ ዕላቀት ብዝሕት ለዐለት እሎም ሲያስዩን ዲብ ልትመቃረሕ ጸንሐ።

ዲብ 1960ታት ላኪን ለክናል እብ አሜሪከ እግል ልትመቃረሕ ወልትመለክ ለገብአ እትፋቅ እግል ልሸጠብ ክምሰል ቡ ወምን ሐዲስ እግል ልትገነሕ፡ ለልብል መቃወማት ሸዐብ እግል ልቅነጽ

አስተብደ። ምኑ ወሐር ለደውለት እብ እንግላባት ወጅርበት ዐስከርዩን ሔክመት ዲብ ትትሐምረግ አስክ ሰብዓታት ክልአት። ዲብ ግርበት ሰብዓታት ህዬ አሜሪከ እግለ ክናል ዲብ ሰነት 1999 ፓናመ እግል ትሰልሙ ገለድ አቴት።

ዲብ ፍንጌ እሊ ሰኒን እሊ ላኪን፡ አሜሪከ ድደ ለትበገሰው ሜርሐት እግል ትጃዜ መኔዕ ዲብ ትወዴ ትረኤት። መደት ሐቴ ህዬ ሕኩመት እግል ትበድል ዐስከርያይ ወራር ሀረሰት። እግለ ሜርሐት ድወል ለዐለ ማንዌል ኖረግየ ክምሰል ጸብጠቱ እንዴ አስረት አስክ አሜሪከ ሐቆለ ነስአቱ እብ ትጃረት ሐሺሽ እንዴ ሸኬቱ ዲብ ቤት ፍርድ አሜሪከ ኣቴቱ።

ምዕራፍ ሐዳሴ እት መዋጅሀት አሜሪከ ወፓናማ

ፓናማ እተ ሐልፈየ 25 ሰነት ምልክየትለ ክናል ምንመ ዐለ እለ፡ ምን ቀይድ አሜሪከ እቡሪት ኢኮን። ናይለ ዱለት ዕምለት ቢልቦአ መጦር ዶላር አሜሪከ ልትሰረፍመ እንድኢኮን፡ ዶላር አሜሪከ ወሰናቲሙ ክም ዕምለት ዱለት ቱ ለሸቄ። ኣላፍ ሸባብ ፓናማ ህዬ ክል ሰነት እት ጃምዓት አሜሪከ እት ገይሶ ክም ደርሶ ልትአመር።

ለዕላቀት እተ አካነ ዲብ ህሌት፡ ርኢስ አሜሪከ ሐዲስ ዶናልድ ትራምፕ፡ ለክናል እት አሜሪከ እግል ለአቅብል ክም ቡ ለአፍህም እስሙን ቱ። ክመ ለዐል ለረኤናሀ፡ ሓልፍ ታሪክለ ዱለት ወለክናል ምስል አሜሪከ ዕላቀት ለቡ ሰበት ቱ፡ ለአግደ ትራምፕ ለዳረከ ሰቡብመ ህቱ እግል ልግበእ ቀድር።

አሜሪከ ለክናል እብ ዲፕሎማስየት ተ ተሐዝዩ ለህሌት መእብ ሒለት አስክ እለ እምር ህሌት አለቡ። እት ወጠንያይ ቀዋኒን ፓናማ ወአሜሪከ "ለኢትትከየድ ሰያደት" ለልብል ማዳት ለህሌ ገብእ። ቀደም ወግረ ካልኣይ ሐርብ እዲነ እብ ደጋጋም ክምለ ትረአ ላኪን፡ ሰያደት ሕዱድ እበ ትደቀበት ዱለት ተ ትትሐደድ ለህሌት።

ዶናልድ ትራምፕ ህዬ ክናል ፓናማ እት አሜሪከ እግል ልጭመር ለነስኡ አስሉል ኢሸርሐ። እብ ማል አሜሪከ ወእብ ቅድረት ሀንደሰት ውላድ አሜሪከ ለትሸቀ ክናል፡ ለቀዳምያም ሜርሐት አሜሪከ እግል ፓናማ ለሰለመው እቱ ቀራር ትራምፕ እት ልተዐሰ ዲቡ፡ ጌገ ክም ዐለ ሻርሑ ሀለ። ድወል ብዕድመ መትነፈዓይ ምነ ክናል ጃላብ እግል ልግበእ፡ ነሐር ኣዳም ብዞሕ እት ለአትፈርረ አስክ መራክዝ ዐስከርየት በንየ እቱ ክም ህለያመ አፍሀመ።

ፓናማ፡ ለመጽእ ሀለ መሰምሰ ናክረቱ ህሌት። ናይ ለገብአት ዱለት ኣሰየ መርከዝ ዐስከሪ እት ፓናማ እግል ልትበኔመ ክም ኢለአይዶ አከደው። ትራምፕ ዲብ ናዩ ወሲለት ሸበከት ሐብሬ፡ " በኪት በዓል ልደት እግል ኩሉ ወእግለ ዲብ ክናል ፓናማ ዕስኩራም ለህለው ዐሳክር ኣሰያይት ዱለት" እት ልብል ለከትበየ ልእከት አሰናይ፡ ርኢስ ሆዜ ሙሊኖ "ቅሎ ወቅርጡዋ" እት ልብል በልሰ ዲቡ።

ሰብ ስልጠትለ ክናል፡ መራክብ አሜርከ ምን ቀያስ ወለዐል ጀምሩከን ክም ህለው ለሸሬሕ ትራምፕ፡ "ላጹነ ህለው" ዲብ ልብል ምስምሰ ካልእ ለአምጽእ ሀለ። ምናተ ርኢስ ሙሊኖ፡ መራክብ አሜሪከ እግለን ለልትፈንቴ ጅምርክ ሐዲስ ክም ይሀለ፡ ክናል ፓናማ ህዬ ናይ ውላድ ፓናማ ሌጠ ክም ቱ፡ ወእብ ክሱሱ ለገብአት መፋሀመት ወተናዙላት ክም ኢገብእ እብሩህ ሀለ።

እበ 83 ኪሎምትር ሪም ለቡ ክልኦት ምሒጣት ዐለም ለዐባዩ ለጨምር መዐደዩ እት ሰነት 14 አልፍ መራክብ (በዋቢር በሐር) ለሐልፍ። እምበለ ናይ ስያሐት ህዬ፡ እግል ፓናማ ለአግደ ዔማት እተያ ቱ።

እበ ክናል ለልሐልፍ መራክብ ህዬ ምን ሕኔት ለካልእ ጠረፍ ግብለት አሜሪከ (ረአስ-ቀር አው ኬፕ ሆርን) እሉ እንዴ ኬደየ አስክ ቅብለት ልትሎለበ፡ እብ ፓናማ እንዴ ተዐደየ ናይ ሄራር 11 አልፍ ኪሎምትር ልትድሕነ። ወቅት ወብትሮል ኢከስረ፡ ወእብ ሻፍገት ለበውር ባዳይዐንመ እንዴ ኢለአኬ አጊድ ለአበጽሓሁ። እግል በዋቢር ሐርብመ መዐደዩተን ክም ቱ፡ እት ሐርብ እድንየ ካልኣይ እብ ፍዕል ለትረአ ቱ።

አሜሪከ ምልክየትለ ክናል እግል ትሰልመ ፓናማ ናይ ሰኖታት ብዞሕ መፋሀማት ዋድየት ተ። እት ሰብዓታት ጂሚ ካርተር ርኢስ አሜርከ ዲብ ሀለ ክልኦት ውዕል ትፈራረመው። ለሰልፋይ ውዕል፡ "ለክናል፡ እግል ዲመ ክሱት ወእ'ሙን እግል ልግበእ ቡ" ለትብል ፍክረት ለብእቱ፡ ለካልኣይ ህዬ አሜሪከ እት ሰነት 1999 እግል ፓናማ ታመት ስልጠትለ ክናል እግል ትሰልም ለትብል መፋሀመት ለዐለት እቱ ቱ። እብ አሳስለ ውዑል ህዬ ዱለት ፓናማ፡ እት ሰነት 1999 ታ'መት ምልክየት ናይለ ክናል ትሰለመት ወአስክ እለ ትትነፈዕ እቡ ህሌት።

እብ አሳስ እሊ እትፋቃት፡ በአስ እግል ተሐናፍል ለልአተቅድር ማዳት ለኢሀለ መስል እትከ። ዶናልድ ትራምፕ ላኪን እግል እሊ ውዑላት እሊ ቱ ለአትዐግብ ለህለ። ለክናል እት ምልክየት አሜርከ እግል ለአቅብል ቡ እት ልብል ቱ ህዬ ጠናግህ ለህለ።